ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์)

ปริญญา

เศรษฐศาสตร์สหกรณ์ | สหกรณ์

สาขา | **ภาควิชา**

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด

Factors Affecting to the Application of Sufficiency Economy Philosophy of the Rattaphum Agriculture Cooperative Limited's Member

นามผู้วิจัย นางสาวกุลธิดา บัวดำ

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก .....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณรงค์ กู้เจริญประสิทธิ์, D.B.A.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม .....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รังสรรค์ ปิติปัญญา, Ph.D.)

หัวหน้าภาควิชา .....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณรงค์ กู้เจริญประสิทธิ์, D.B.A.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

.....

(รองศาสตราจารย์กัญจนา ธีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ ..... **เดือน** ..... **พ.ศ.** .....

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด

Factors Affecting to the Application of Sufficiency Economy Philosophy of the Rattaphum Agriculture Cooperative Limited 's Member

โดย

นางสาวกุลธิดา บัวดำ

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์)
พ.ศ. 2557

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กุลธิดา บัวดำ 2557: ปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์) สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ ภาควิชาสหกรณ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณรงค์ กู้เจริญประสิทธิ์, D.B.A. 80 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด เกี่ยวกับการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด ซึ่งปัจจัยดังกล่าว ได้แก่ การส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิก ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมของสมาชิก การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสมาชิก การประสานงานระหว่างสมาชิก ข้อมูลที่ใช้มาจากการเก็บแบบสอบถามจากสมาชิกสหกรณ์ จำนวน 400 คน ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ใช้สถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงซ้อน

การศึกษาพบว่า การส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิกและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันเองระหว่างสมาชิกอยู่ในระดับปานกลาง ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมและการประสานงานระหว่างสมาชิกอยู่ในระดับมาก

ปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด ได้แก่ ปัจจัยทางด้านการส่งเสริมอาชีพ ปัจจัยทางด้านความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมของสมาชิก ปัจจัยทางด้านการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสมาชิก และปัจจัยทางด้านการประสานงานระหว่างสมาชิก

_____ _____ ___ / ___ / ___

ลายมือชื่อนิสิต ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Kuntida Buadam 2014: Factors Affecting to the Application of Sufficiency Economy Philosophy of the Rattaphum Agriculture Cooperative Limited's Member. Master of Arts (Cooperative Economics), Major Field: Cooperative Economics, Department of Cooperative. Thesis Advisor: Assistant Professor Narong Koojaroenprasit, D.B.A. 80 pages.

The purpose of this research was to study the opinions of the members of the Rattaphum Agricultural Cooperative Limited regarding the application of the Sufficiency Economy philosophy. The study also analyzed the factors affecting the application of Sufficiency Economy philosophy of the Rattaphum Agriculture Cooperative Limited's member. Such factors are occupation promotion to members, cooperation in the activities of its members, exchange of experiences between members, and coordination between members. The data for the investigation was provided by 400 members of the Rattaphum Agriculture Cooperative Limited, and analyzed using the methods of: mean, percentage, and multiple regression.

The study showed that occupation promotion to members of the cooperative, and exchanges of experiences between members were present at moderate levels. Additionally, a high degree of cooperation in terms of the activities of members of the cooperative, and coordination between these members, was found to be in existence.

The investigation also showed that occupation promotion to members, cooperation in the activities of members, exchange of experiences between members, and coordination between members of the cooperative were variables which influenced the feelings of members of the Rattaphum Agricultural Cooperative Limited towards the application of the Sufficiency Economy philosophy.

_____ _____ ___ / ___ / ___

Student's signature Thesis Advisor's signature

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผศ.ดร. ณรงค์ กู้เจริญประสิทธิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ที่กรุณาให้คำแนะนำให้คำปรึกษา ตลอดจนให้การช่วยเหลือในการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ และขอกราบขอบพระคุณ ผศ.ดร. รังสรรค์ ปิติปัญญา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่กรุณาให้คำแนะนำเพิ่มเติมเพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณประธานฝ่ายการส่งเสริมอาชีพสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิจำกัด ที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์พร้อมทั้งอนุญาตให้ทำการวิจัย ขอขอบพระคุณสมาชิกสหกรณ์ ที่กรุณาตอบแบบสอบถามเพื่อให้งานวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้สมบูรณ์ ขอขอบพระคุณครอบครัวและเพื่อนๆ ที่เป็นกำลังใจ พร้อมทั้งให้คำปรึกษา รวมถึงเจ้าหน้าที่ภาควิชาสหกรณ์ทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือในการติดต่อประสานงานด้านต่างๆ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง

คุณประโยชน์อันใดอันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอมอบให้แก่ บิดา มารดา ผู้มีอุปการะคุณตลอดจนอาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

กุลธิดา บัวดำ

กรกฎาคม 2557

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง (3)

สารบัญภาพ (5)

บทที่ 1 บทนำ 1

ความสำคัญของปัญหา 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย 4

ขอบเขตการวิจัย 4

ประโยชน์ที่ได้รับ 4

นิยามศัพท์ 4

บทที่ 2 การตรวจเอกสาร 6

แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง 6

แนวคิดด้านการส่งเสริมอาชีพ 14

แนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือ 14

แนวคิดเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยน 15

แนวคิดการประสานงาน 16

เศรษฐกิจพอเพียงกับแนวคิดทฤษฎีใหม่ 17

เศรษฐกิจพอเพียงกับการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน 19

ข้อมูลเกี่ยวกับผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสหกรณ์
การเกษตรรัตภูมิ จำกัด 21

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 24

สมมติฐาน 32

กรอบแนวคิดในการวิจัย 32

บทที่ 3 วิธีการวิจัย 34

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 34

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล 36

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 4 ผลการวิจัย 38

ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 38

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของสมาชิกสหกรณ์ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิก ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมของสมาชิก การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสมาชิกและการประสานงานระหว่างสมาชิก 44

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์ 50

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ 53

สรุปผลการวิจัย 53

ข้อเสนอแนะ 55

เอกสารและสิ่งอ้างอิง 56

ภาคผนวก 61

ภาคผนวก ก แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย 62

ภาคผนวก ข ข้อมูลทั่วไปของสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด 69

ภาคผนวก ค ค่าความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม 73

ภาคผนวก ง การทดสอบปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์ 75

ประวัติการศึกษาและการทำงาน 80

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของเพศจากกลุ่มตัวอย่าง	38
2	จำนวนและร้อยละของอายุจากกลุ่มตัวอย่าง	39
3	จำนวนและร้อยละของระดับการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง	39
4	จำนวนและร้อยละของสถานภาพจากกลุ่มตัวอย่าง	40
5	จำนวนและร้อยละของจำนวนสมาชิกในครอบครัวจากกลุ่มตัวอย่าง	40
6	จำนวนและร้อยละของจำนวนแรงงานในครอบครัวจากกลุ่มตัวอย่าง	41
7	จำนวนและร้อยละของรายได้/เดือนจากกลุ่มตัวอย่าง	41
8	จำนวนและร้อยละของรายจ่าย/เดือนจากกลุ่มตัวอย่าง	42
9	จำนวนและร้อยละของภาระหนี้สินจากกลุ่มตัวอย่าง	43
10	จำนวนและร้อยละของแหล่งเงินกู้จากกลุ่มตัวอย่าง	43
11	จำนวนและร้อยละของเงินออมจากกลุ่มตัวอย่าง	44
12	ระดับความคิดเห็นในการส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิก	44
13	ระดับความคิดเห็นในความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมของสมาชิก	45

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
14	ระดับความคิดเห็นในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันระหว่างสมาชิก	46
15	ระดับความคิดเห็นในการประสานงานระหว่างสมาชิก	47
16	ระดับความคิดเห็นในการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์	49
17	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	50
18	การวิเคราะห์เพื่อพยากรณ์ปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์	50

ตารางผนวกที่

1	ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550-2556	72
2	ผลการทดสอบปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	76
3	ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันเอง	78

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	33

ภาพผนวกที่

1	แสดงค่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการพยากรณ์นั้นมีค่าความแปรปรวนคงที่	79

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม พื้นฐานทางเศรษฐกิจของประเทศ นับตั้งแต่อดีตขึ้นอยู่กับการทำการเกษตร ประชากร 2 ใน 3 ของประเทศประกอบอาชีพเกษตรกรรมจึงกล่าวได้ว่าเกษตรกรเป็นรากฐานสำคัญที่ทำให้สังคมไทยและประเทศชาติมีความเจริญมั่นคงและยั่งยืน ด้วยสภาวะทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วส่งผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และเทคโนโลยีภายใต้การพัฒนาที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน (ศศิพร ปาณิกบุตร, 2544)

วิกฤติทางเศรษฐกิจที่ประเทศไทยได้ประสบปัญหาถูกสะสมมาหลายปี ความฟุ้งเฟ้อทำให้สังคมไทยขาดจิตสำนึกในเรื่องของความพอดีและความพอเพียง มีการจับจ่ายใช้สอยอย่างฟุ่มเฟือย ทั้งในองค์กรของภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน การดำเนินการต่างๆตั้งอยู่บนพื้นฐานของความประมาท ไม่ระมัดระวัง ขาดความประหยัด เพราะยึดในกระแสโลกาภิวัตน์มากเกินไป (นภาพรรณ วงศ์มณี, 2553)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จึงได้น้อมนำเอาแนวคิด “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดตั้งแต่ปี พ.ศ.2517 มากำหนดเป็นปรัชญาหลักในการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549) เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาประเทศในทุกมิติอย่างเป็นองค์รวมโดยมี “คน” เป็นศูนย์กลางของการพัฒนาที่ต่อเนื่องมาจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 จนมาถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) ที่ได้นำเอาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นหลักในการกำหนดทิศทางการพัฒนาอย่างจริงจัง ทิศทางการพัฒนาประเทศในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) กำหนดบนพื้นฐานการเสริมสร้างทุนของประเทศทั้งทุนทางสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เข้มแข็งอย่างต่อเนื่อง คือ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” และอัญเชิญ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นแนวทางปฏิบัติ เพื่อมุ่งสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน ดังนั้น ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนและสังคมไทยจึงให้ความสำคัญลำดับสูงกับการพัฒนา

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คุณภาพคน เนื่องจาก “คน” เป็นทั้งเป้าหมายสุดท้ายที่จะได้รับผลประโยชน์และผลกระทบจากการพัฒนา ขณะเดียวกันเป็นผู้ขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อไปสู่เป้าหมายที่ต้องการจึงจำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพคนในทุกมิติอย่างสมดุล ทั้งจิตใจ ร่างกาย ความรู้และทักษะความสามารถ เพื่อให้เพียบพร้อมทั้งด้าน “คุณธรรม” และ “ความรู้” ซึ่งจะนำไปสู่การคิดวิเคราะห์อย่าง “มีเหตุผล” รอบคอบและระมัดระวัง ด้วยจิตสำนึกในศีลธรรมและคุณธรรม ทำให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและสามารถตัดสินใจโดยใช้หลัก “ความพอประมาณ” ในการดำเนินชีวิตอย่างมีจริยธรรม ซื่อสัตย์สุจริต อดทนขยันหมั่นเพียร อันจะเป็น “ภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี” ให้คนพร้อมเผชิญต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น ดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีและมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม อยู่ในครอบครัวที่อบอุ่นและสังคมที่สงบสุข ขณะเดียวกันเป็นพลังในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจให้มีคุณภาพ มีเสถียรภาพและเป็นธรรม รวมทั้งการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นรากฐานในการดำรงชีวิตและการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน นำไปสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน (มงคล ชาวเรือ, 2549)

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอด กว่า 25 ปี ซึ่งเป็นแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับ ความพอเพียงหมายถึง ความพอประมาณ มีเหตุมีผลรวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ต้องอาศัยความรอบคอบและความระมัดระวังในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจด้วย (ภูริปัญญา เกิดศรี, 2553)

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นการดำรงชีวิตหรือวิถีชีวิตของคนไทยให้อยู่อย่างพอประมาณตนเดินทางสายกลาง มีความพอดีและพอเพียงกับตนเอง ครอบครัว และชุมชน โดยไม่ต้องพึ่งพาปัจจัยภายนอกต่าง ๆ ที่เราไม่ได้เป็นเจ้าของ สิ่งสำคัญต้องรู้จักการพึ่งพาตนเอง โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน และรู้จักการนำทรัพยากรที่เรามีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น รู้จักการนำปัจจัยพื้นฐานมาใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขความสบาย และพอเพียงกับตนเอง (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2543)

ในปัจจุบันหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนได้หันมาให้ความสำคัญและนำแนวทางการพัฒนา “เศรษฐกิจพอเพียง” มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานของหน่วยงาน องค์กรประเภท

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สหกรณ์ก็เป็นหน่วยงานหนึ่งที่นำเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานและทำให้สหกรณ์ประสบความสำเร็จ สหกรณ์ (Cooperative) เป็นองค์กรหรือสถาบันรูปแบบหนึ่งของประชาชน ที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันมากขึ้นไม่ว่าจะเป็นด้านการผลิต การบริโภค การค้าและการบริการด้านต่างๆอีกทั้งยังมีส่วนช่วยพัฒนาด้านสังคม ด้านการศึกษา และด้านวัฒนธรรมอีกด้วย ไม่ว่าจะเป็นจุดมุ่งหมายของสหกรณ์ในด้านสังคม คือ การส่งเสริมการศึกษา ส่งเสริมเสรีภาพของมนุษย์ตามแนวทางประชาธิปไตย เสริมสร้างความสามัคคีและความเข้าใจอันดีระหว่างเพื่อนมนุษย์รวมทั้งส่งเสริมวัฒนธรรมและจิตใจ บทบาทประการแรกของสหกรณ์ในการพัฒนาสังคม ได้แก่ การให้การศึกษาในที่นี้มิได้มีความหมายเพียงแต่การศึกษาที่สอนให้รู้หลักและวิธีการกฎหมายและข้อบังคับของสหกรณ์เท่านั้น แต่การศึกษาในความหมายอย่างกว้าง เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในด้านเศรษฐกิจและสังคมอันเป็นวิถีชีวิตของมนุษย์ ประการที่สอง สหกรณ์ที่แท้จริงเป็นโรงเรียนประชาธิปไตย เพราะสหกรณ์เป็นองค์กรของประชาชนผู้เป็นสมาชิก ควบคุมโดยสมาชิก และเพื่อประโยชน์ของสมาชิกในกระบวนการควบคุม ด้วยเหตุนี้สหกรณ์จึงกลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาสังคม ประการที่สาม สหกรณ์ได้ชื่อว่าเป็นสถาบันเพื่อปฏิรูปและส่งเสริมความเท่าเทียมกันของมนุษย์ในสังคม สหกรณ์ไม่สอนเฉพาะในเรื่องประชาธิปไตยเท่านั้น แต่พยายามขจัดความแตกต่างระหว่างชนชั้นด้วย ประการที่สี่ สหกรณ์ส่งเสริมสามัคคีธรรมและสันติสุขในสังคม สหกรณ์เป็นกระบวนการร่วมมือกันด้วยจิตสำนึกบนพื้นฐานแห่งความเสมอภาคเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม (นิรนาม, 2547)

สหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด จดทะเบียนเมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ.2509 เป็นสหกรณ์การเกษตรที่ส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้อาชีพทางการเกษตรแก่สมาชิก โดยดำเนินธุรกิจรับฝากและสินเชื่อ บริการรับฝากเงินและให้สมาชิกกู้เพื่อลงทุนในอาชีพเกษตรกรรม ธุรกิจจัดหาวัสดุการเกษตรและสินค้าอุปโภค - บริโภคมาจำหน่าย โดยตั้งร้านค้าเป็นร้านค้าปลีกของคนไทย และธุรกิจรวบรวมผลิตผลการเกษตรและผลิตภัณฑ์ของสมาชิกโดยทำการรวบรวมน้ำยางสดจากสมาชิกและผู้ผลิตรายย่อยในราคายุติธรรม เพื่อสร้างอำนาจต่อรองให้แก่เกษตรกร นอกจากนี้ยังมีการรวบรวมสินค้าเกษตรอื่นๆ ที่ออกตามฤดูกาล เพื่อเป็นช่องทางการตลาดให้สมาชิก สหกรณ์มีความสามารถในการขยายธุรกิจในหลายสาขา โดยได้รับการสนับสนุนจากสมาชิก ทำให้สหกรณ์ได้รับรางวัลต่างๆเช่น รางวัลรองชนะเลิศระดับประเทศจากการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านธุรกิจขนาดย่อม นอกจากนี้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจแก่สมาชิก รวมทั้งสหกรณ์มีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และมีอุดมการณ์ในการทำงาน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ดังนั้นผู้วิจัยต้องการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด เนื่องจากสหกรณ์ได้ประสบความสำเร็จในการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินงานของสหกรณ์ จนได้รับรางวัลต่างๆดังกล่าวข้างต้น เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติให้แก่หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในการที่จะทำให้สมาชิกของสหกรณ์มีการดำเนินชีวิตที่ดีขึ้น และสามารถนำเอาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด เกี่ยวกับการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ศึกษา สมาชิกของสหกรณ์ที่มีการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตประจำวันเท่านั้น

ประโยชน์ที่ได้รับ

ผู้บริหารสหกรณ์สามารถนำผลการศึกษาใช้ในการวางแผนการดำเนินงานของสหกรณ์ให้สอดคล้องกับความคิดเห็นของสมาชิก เพื่อให้สหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด

นิยามศัพท์

การประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสหกรณ์ หมายถึง การนำองค์ประกอบและเงื่อนไขของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ในระดับบุคคลหรือ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ครอบครัว คือ สามารถประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงภายใต้องค์ประกอบ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว และเงื่อนไขความรู้ ต้องมีความรอบรู้ ความรอบคอบ ความระมัดระวังในการใช้ความรู้ ส่วนเงื่อนไขคุณธรรมนั้นจะต้องมี ความมีคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ความเพียร ความมีสติปัญญาในการดำเนินชีวิตด้วย

การส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิก หมายถึง การส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่ผลิตวัตถุดิบที่ใช้กันเอง ทำให้เกิดมูลค่าเพิ่มและก่อให้เกิดรายได้แก่สมาชิก

ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมของสมาชิก หมายถึง การให้ความร่วมมือของสมาชิกสหกรณ์และการมีส่วนร่วมของเกษตรกรที่เป็นสมาชิกทุกคนในการดำเนินงานกับเจ้าหน้าที่สหกรณ์

การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสมาชิก หมายถึง วิธีการ ช่องทาง รูปแบบ ความถี่ ลักษณะของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนการให้ความรู้ตามหลักของศาสนาที่เกี่ยวข้องกับแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงและการปฏิบัติตามหลักศาสนานั้นๆแก่กันและกันในกลุ่มสมาชิกสหกรณ์

การประสานงานระหว่างสมาชิก หมายถึง การจัดการที่เกี่ยวกับการทำให้กิจกรรม คน อุปกรณ์ และเครื่องมือ เครื่องใช้มีความสอดคล้องกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลดีของเจ้าหน้าที่กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและกับสมาชิกที่มาร่วมทำกิจกรรม เพื่อให้การดำเนินงานสมบูรณ์แบบมากที่สุด เพื่อป้องกันความขัดแย้งระหว่างสมาชิก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด ซึ่งผู้วิจัยได้ตรวจสอบเอกสารในส่วนของแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการวิจัย ดังนั้นแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องที่นำมาสนับสนุนกรอบแนวคิด ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง

ความเป็นมาเศรษฐกิจพอเพียง

เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2517 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราโชวาทแก่นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทรงเน้นความสำคัญของการพัฒนาประเทศ ซึ่งจะต้องสร้างพื้นฐานคือ “ความพอมี พอกิน พอใช้” ของประชาชนส่วนใหญ่เบื้องต้นก่อน โดยวิธีการและอุปกรณ์ที่ประหยัดแต่ถูกต้องตามหลักวิชาการ และในวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2517 ทรงมีพระราชดำรัสเนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย ทรงเน้น “พอมีพอกินอีกครั้ง”

เหตุผลสำคัญที่ทรงมีพระบรมราโชวาทเช่นนั้นเนื่องจากประเทศไทยได้ใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ผ่านมา เน้นการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อพัฒนาประเทศให้ก้าวไปสู่อุตสาหกรรมเป็นหลัก โดยเงินลงทุนส่วนใหญ่เป็นเงินกู้จากต่างประเทศ ซึ่งจำเป็นต้องชำระหนี้ด้วยการส่งสินค้าออกทางการเกษตร เป็นผลให้มีการขยายพื้นที่เพาะปลูก พื้นที่ป่าไม้ถูกทำลาย ลงผลที่ตามมาคือเศรษฐกิจของประเทศขยายตัวไปอย่างรวดเร็ว ในขณะเดียวกันก็เกิดปัญหาช่องว่างระหว่างการกระจายรายได้เพิ่มขึ้น โดยที่ภาคอุตสาหกรรมมีอัตราการขยายตัวสูงกว่าภาคเกษตรขณะที่การจ้างงานไม่ได้ขยายตัวอย่างรวดเร็วเช่นเดียวกับการขยายตัวของผลผลิต ทำให้ประชากรส่วนใหญ่ที่ยังคงมีอาชีพการเกษตรได้รับผลกระทบในการบรรลุเป้าหมายสุดท้ายในการสร้าง “ความพออยู่พอกิน” ให้กับประชาชนชาวไทยทุกคนโดยเฉพาะเกษตรกรผู้ยากไร้ในชนบท จากพระราชดำรัสในปีต่อ ๆ มา โดยเฉพาะอย่างยิ่งตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 ได้ทรงดำเนินพระราช

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กรณียกิจ ดังนี้

1. ปรับแก้สภาพทางกายภาพของพื้นดินให้มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูก

2. เน้นความสามารถในการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีโดยเน้นความประหยัดแต่ถูกหลักวิชาการ

3. ส่งเสริมการผลิตที่หลากหลาย เพื่อลดความเสี่ยงและช่วยให้เกิดกระแสรายได้ที่เหมาะสม

4. ส่งเสริมสถาบันหรือองค์กรของเกษตรกรเข้ามาช่วยแก้ไขปัญหา

5. ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร

หลังจากนั้นได้ทรงค้นคว้าทดลองอย่างต่อเนื่อง ในวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2537 ได้ทรงเผยแพร่ “ทฤษฎีใหม่” ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของเศรษฐกิจพอเพียงในปี พ.ศ. 2539 ทรงเตือนผู้ที่เกี่ยวข้องในขณะนั้น ให้ “มีความรอบคอบ” และอย่า “ตาโต” จนกระทั่งเกิดวิกฤตเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 จึงเป็นที่มาของพระราชดำรัสที่ว่า

“การเป็นเสือนั้นไม่สำคัญ สำคัญอยู่ที่เรามีเศรษฐกิจแบบพอมีพอกิน แบบพอมีพอกินนั้นหมายความว่า อุ้มชูตัวเองได้ ให้มีพอเพียงกับตัวเอง” พร้อมกันนั้นทรงอธิบายต่อว่า “คำว่า พอเพียง มีความหมายกว้างขวางกว่าความสามารถในการพึ่งตนเองหรือความสามารถในการยืนบนขาของตนเอง เพราะความพอเพียง หมายถึง การที่มีความพอ คือมีความโลภน้อย เมื่อโลภน้อยก็เบียดเบียนคนอื่นน้อย ถ้าประเทศใดมีความคิดนี้ มีความคิดว่า ทำอะไรต้องพอเพียง หมายความว่า พอประมาณ ซื่อตรง ไม่โลภอย่างมาก คนเราอาจจะสุข พอเพียงนี้อาจจะมีมาก อาจจะมีของหรูหราก็ได้ แต่ต้องไม่เบียดเบียนคนอื่น”

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ ในทุกอาชีพ ไม่ได้มุ่งเน้นเฉพาะภาคเกษตรกรรมเท่านั้น แต่เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ของประเทศประกอบอาชีพทางด้านการเกษตร และตัวอย่างในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่มุ่งเน้นการพึ่งพาตนเอง การรู้จัก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พอประมาณ การมีเหตุผลในการตัดสินใจ รู้ว่าทำไมถึงทำ ทำอย่าง ทำแล้วจะได้อะไร การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี คือความสามารถในการป้องกันและแก้ไขปัญหาวิกฤต และที่สำคัญคุณธรรมนำความรู้ คือความซื่อสัตย์ รับผิดชอบ เสียสละ และการยอมรับเทคโนโลยีรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างสมดุล เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชีวิตที่ขับเคลื่อน ตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ให้ก้าวไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ การพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ความรอบคอบ คุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจและการกระทำ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีหลักพิจารณาอยู่ 5 ส่วน ดังนี้

1. กรอบลักษณะ เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัย และวิกฤต เพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา

2. คุณลักษณะ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติตนทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน

3. คำนิยาม ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย 3 คุณลักษณะพร้อม ๆ กัน ดังนี้

3.1 ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

3.2 ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความเพียงพอนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุมีผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.3 การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลบกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

4. เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้ และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน ดังนี้

4.1 เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

4.2 เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรมมีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต ไม่โลภ และไม่ตระหนี่

5. แนวทางการปฏิบัติ/ผลที่คาดว่าจะได้รับ จากการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้และเทคโนโลยี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550)

ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง

กรมส่งเสริมการเกษตร (2543: 4) ได้ขยายความเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงไว้ว่า เป็นการดำรงชีวิตหรือวิถีชีวิตของคนไทยให้อยู่อย่างพอประมาณตน เดินทางสายกลาง มีความพอดีและพอเพียงกับตนเอง ครอบครัว และชุมชน โดยไม่ต้องพึ่งพาปัจจัยภายนอกต่าง ๆ ที่เราไม่ได้เป็นเจ้าของ สิ่งสำคัญต้องรู้จักการพึ่งพาตนเอง โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน และรู้จักการนำทรัพยากรที่เรามีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น รู้จักการนำปัจจัยพื้นฐานมาใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขความสบาย และพอเพียงกับตนเอง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550: 146-147)ได้ให้คำจำกัดความ “เศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิคณะหนึ่งที่ติดตามพระราชดำรัสและพระราชกระแสอย่างใกล้ชิด และนำมาเรียบเรียงก่อนนำขึ้นกราบบังคมทูลเกล้าฯ ถวายขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตินำออกเผยแพร่มีใจความว่า ปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียง ชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการบริหารและพัฒนาประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการอีกหลายท่านได้แสดงทัศนะและความคิดเห็นในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงในแง่มุมต่าง ๆ โดยมีรายละเอียดดังนี้ (สำนักผู้ตรวจราชการ กระทรวงศึกษาธิการ ประจำเขตตรวจราชการที่ 4, 2550: 3-6 อ้างใน อภิชัย พันธเสน และคณะ, 2549: 60-68)

อภิชัย พันธเสน (2549) ได้สังเคราะห์ความคิดเห็นของนักเศรษฐศาสตร์ที่มีต่อแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง โดยคำนึงถึงบริบททางเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม ณ ห้วงเวลาต่าง ๆ โดยอธิบายว่า นักเศรษฐศาสตร์ให้ความหมายแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันออกเป็น 4 ความหมาย ประกอบด้วย

กลุ่มที่หนึ่ง อธิบายว่า ปรัชญาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวคิดที่อยู่เหนือแนวคิดเศรษฐศาสตร์ เป็นภูมิปัญญาไทย เป็นทุนทางสังคมของประเทศ เนื่องจากปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีพื้นฐานมาจากวัฒนธรรมชุมชน และเป็นพื้นฐานระบบเศรษฐกิจของสังคมไทย ซึ่งเป็นวัฒนธรรมของคนส่วนใหญ่ของประเทศ เป็นปรัชญาแนวคิดที่ประยุกต์นำศาสนามาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตที่จะลด “ความอยาก” ลงมาสู่ระดับที่สามารถพึ่งตนเองได้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กลุ่มที่สอง เป็นกลุ่มที่มีความเห็นตรงกันว่าปรัชญาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง มีส่วนประกอบที่สำคัญ 3 ส่วน ที่เกี่ยวข้องกันและจะขาดซึ่งส่วนใดส่วนหนึ่งมิได้ คือ ความพอดี ความเสี่ยง และการพึ่งตนเอง โดยความพอดีจะมีลักษณะใกล้เคียงกับดุลยภาพในวิชาเศรษฐศาสตร์ แต่จะเป็นดุลภาพที่เป็นพลวัต ปรับตัวอยู่ตลอดเวลา ขึ้นอยู่กับสถานะและความเหมาะสมของแต่ละบุคคล ส่วนเรื่องความเสี่ยงนั้น เกี่ยวข้องกับความพยายามในการลด/กระจายความเสี่ยง เพื่อให้เกิดความพอดีอย่างยั่งยืน ดังนั้น การสร้างความสามารถในการพึ่งตนเองให้ได้มากที่สุด คือ ความพยายามในการเพิ่มขีดความสามารถในการควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่ก่อให้เกิดความไม่แน่นอน และลดต้นทุนในการแลกเปลี่ยน (Transaction Cost) ไม่ให้สูงเกินไป

กลุ่มที่สาม มีความเห็นว่าแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวคิดที่สอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐศาสตร์กระแสหลัก เพราะเป็นการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจภายใต้ข้อจำกัดของรายได้ (Budget Constraints) ภายใต้การบริหาร การกระจายความเสี่ยงอย่างสมดุลและมีการแลกเปลี่ยนอย่างมีประสิทธิภาพ (Efficiency)

กลุ่มที่สี่ เป็นกลุ่มที่ให้ความคิดเห็นอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตและการพัฒนาประเทศบนพื้นฐานความเป็นอยู่อันควร ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับประเทศตามศักยภาพของประเทศ

ในทัศนะของ อภิชัย พันธเสน (2549) แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพุทธเศรษฐศาสตร์ ซึ่งไม่แตกต่างจากแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์อื่น ๆ แต่รากฐานวิธีคิดระหว่างพุทธเศรษฐศาสตร์แตกต่างจากเศรษฐศาสตร์กระแสหลักอื่น ๆ ซึ่งมีพื้นฐานวิธีคิดที่มาจากความเชื่อว่ามนุษย์มีเหตุผลและพยายามแสวงหาความพึงพอใจสูงสุด แต่พุทธเศรษฐศาสตร์เชื่อว่ามนุษย์เกิดมาพร้อมกับอวิชชาหรือความไม่รู้ อันเป็นต้นเหตุของความไร้เหตุผล “ปัญญา” ที่เกิดจากการรักษาศีลและมีสมาธิจะทำให้ความไร้เหตุผลของมนุษย์ลดลง และอธิบายว่าการที่แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเน้นย้ำถึงความพอประมาณและมีเหตุผลหรือการทำให้ดีที่สุดโดยมีการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสม (Optimization Through Proper Risk Management) ทำให้สามารถประยุกต์ใช้ได้กับภาคเศรษฐกิจทุกสาขาของประเทศ

ในทัศนะของ สุเมธ ตันติเวชกุล (2549) เป็นปรัชญาที่ว่าด้วยการวางรากฐานอันมั่นคงยั่งยืนของบุคคลและสังคมที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระกรุณาธิคุณพระราชทานแก่

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พสกนิกรชาวไทยทั้งหลายโดยไม่จำกัดเฉพาะเกษตรกรเท่านั้น หากแต่ผู้ประกอบสัมมาชีพอื่น ๆ สามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างความเข้มแข็ง ยั่งยืนให้แก่รากฐานของตนเองได้ และยังกล่าวถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในฐานะระบบเศรษฐกิจที่สามารถอุ้มชูตนเอง (Relative Self-Sufficiency) อยู่ได้ระดับพื้นฐานโดยไม่เดือดร้อนได้ จึงจะสามารถสร้างความเจริญก้าวหน้าและฐานะทางเศรษฐกิจขั้นสูงต่อไปได้ โดยอธิบายว่าความสามารถในการอยู่ได้ในระดับพื้นฐานต้องยึดแนวทางสายกลาง (มัชฌิมาปฏิปทา) เป็นหลักในการดำรงชีวิต เพื่อสร้างความสามารถในการพึ่งตนเอง ประกอบด้วย 1) พึ่งตนเองทางจิตใจ มีจิตใจเข้มแข็งไม่ท้อแท้จะประสบความล้มเหลวหรือความยากลำบาก 2) พึ่งตนเองทางสังคม ช่วยเหลือเกื้อกูลกันภายในสังคม 3) พึ่งตนเองได้ทางทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งทรัพยากรสังคมและทรัพยากรทางเศรษฐกิจ 4) พึ่งตนเองได้ทางเทคโนโลยีวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับภูมิประเทศและสังคมไทย 5) พึ่งตนเองได้ทางเศรษฐกิจสามารถอยู่ได้ด้วยตนเองในระดับเบื้องต้น ซึ่งจะสามารถนำไปสู่การพัฒนาประเทศในระดับมหภาคต่อไปได้ด้วย ในการที่จะทำให้ได้ผลดังกล่าวบุคคลต้องละลดความฟุ่มเฟือย ประกอบอาชีพด้วยความสุจริต การแสวงหาผลประโยชน์ตั้งอยู่บนพื้นฐานของจริยธรรม ปฏิบัติตนในทางดีและไม่หยุดนิ่งที่จะใฝ่หาความรู้เพื่อหาหนทางให้ตนเองหลุดพ้นจากความทุกข์ยากที่เป็นอยู่ได้

ในทัศนะของ เสน่ห์ จามริก (2550) เป็นระเบียบวาระแห่งโลกที่จะเป็นกำแพงต้าน “วัฒนธรรมล่าเหยื่อ” ของพลังทุนนิยม และเทคโนโลยีภายใต้ “ระเบียบโลกใหม่” (New World Order) เศรษฐกิจพอเพียง คือ “การกลับฟื้นจิตวิญญาณมนุษย์สู่ชีวิตเศรษฐกิจที่แท้จริง อันประกอบด้วยมนุษย์กับธรรมชาติเป็นแก่นสาร” เศรษฐกิจพอเพียง ในความหมายกระบวนการพัฒนาของ เสน่ห์ จามริก มีฐานอยู่ที่เกษตรกรรมพออยู่พอกิน พร้อมด้วยกระบวนการเรียนรู้ยกระดับสู่เกษตรยั่งยืน โดยมีไร่นาระดับครัวเรือน เป็นหน่วยพื้นฐานที่กระจายออกไปเป็นเครือข่ายกว้างขวางยิ่งขึ้นตามลำดับ และพัฒนาให้มีบทบาทรอบด้านมากขึ้น เป็นช่องทางส่งเสริมให้พัฒนาตนเองเป็นอิสระจากกลไกลตลาดภายใต้อำนาจกำกับและควบคุมจากภายนอก

สมพร เทพสิทธา (2549: 29-32) ได้กล่าวไว้ว่า เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริมีขอบเขตกว้างขวางกว่าระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมซึ่งเกี่ยวกับเรื่องวัตถุซึ่งเป็นรูปธรรม เช่น เงิน ทรัพย์ กำไร ไม่เกี่ยวกับเรื่องจิตใจซึ่งเป็นนามธรรม แต่เศรษฐกิจพอเพียงมีขอบเขตกว้างขวางครอบคลุมถึง 4 ด้าน คือ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1. มิติด้านเศรษฐกิจ เศรษฐกิจพอเพียงเป็นเศรษฐกิจแบบพออยู่พอกินให้มีความขยันหมั่นเพียร ประกอบสัมมาอาชีพเพื่อให้พึ่งตนเองได้ ให้พ้นจากความยากจน การปฏิบัติตามทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริเป็นตัวอย่างของการปฏิบัติตามเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งได้ช่วยให้เกษตรกรจำนวนมากมีรายได้เพิ่มสูงขึ้น มีชีวิตที่เป็นสุขตามสมควรแก่อัตภาพพ้นจากการเป็นหนี้และความยากจนสามารถพึ่งตนเองได้ มีครอบครัวที่อบอุ่นและเป็นสุข

2. มิติด้านจิตใจ เศรษฐกิจพอเพียงเน้นที่จิตใจที่รู้จักพอคือ พอดี พอประมาณและพอใจในสิ่งที่มี ยินดีในสิ่งที่ได้ ไม่โลภ เศรษฐกิจพอเพียงจะต้องเริ่มต้นที่ตัวเอง โดยสร้างรากฐานทางจิตใจที่มั่นคง โดยเริ่มจากใจที่รู้จักพอเป็นการปฏิบัติตามสายกลางหรือมัชฌิมาปฏิปทา

3. มิติด้านสังคม เศรษฐกิจพอเพียงมุ่งให้เกิดสังคมที่มีความสงบสุข ประชาชนมีความเมตตา เออาทรช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ไม่ใช่ต่างคนต่างอยู่ มุ่งให้เกิดความสามัคคีร่วมมือกันเพื่อให้ทุกคนอยู่ร่วมกันได้โดยปราศจากการเบียดเบียนกันการเอารัดเอาเปรียบกัน การมุ่งร้ายต่อกัน

4. มิติด้านวัฒนธรรม เศรษฐกิจพอเพียงมุ่งให้เกิดวัฒนธรรมหรือวิถีชีวิตที่ประหยัดอดออม มีชีวิตที่เรียบง่าย ไม่ฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย ไม่ต้องเป็นทาสของวัตถุนิยมหรือบริโภคนิยม ซึ่งทำให้เกิดการเป็นหนี้เป็นสิน เกิดการทุจริตคอรัปชั่นซึ่งเป็นปัญหาสังคมที่ร้ายแรงที่สุดปัญหาหนึ่งที่จะทำลายความมั่นคงของชาติ

สุวิทย์ เมษินทรีย์ (2549: 172-174) ได้กล่าวไว้ว่า เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาสากลที่สามารถประยุกต์ใช้ในทุกระดับ จากระดับมหภาคสู่ระดับจุลภาค จากระดับนโยบายสู่ระดับปฏิบัติ จากระดับประเทศสู่ระดับโลก ภาคประชาชนสู่เอกชนและจากมิติเชิงโครงสร้างสู่มิติเชิงพฤติกรรม เศรษฐกิจพอเพียงมี 3 หลักการ คือ

1. ความพอประมาณ หมายถึง การทำให้ประชาชนเดินทางสายกลางมีความพอดีไม่เบียดเบียนทั้งตัวเองและผู้อื่น ไม่ใช้จ่ายกู้หนี้ยืมสินหรือลงทุนที่เกินกำลังถ้าศักยภาพของตัวเองสามารถไปสู่โลกได้แล้วก็ไป ถ้ายังน่าจะอยู่ระดับภูมิภาคก็อยู่ในระดับนั้นก่อน อย่างนี้เรียกว่า ความพอประมาณ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. การใช้ความรู้และเหตุผลในการตัดสินใจ สิ่งที่สำคัญคือ ความรอบคอบ รู้จักปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมภายนอก เพราะเราอยู่ในระบบเปิดบางคนยังเข้าใจว่า เศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระบบปิดความจริงแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯทรงมองทุอย่างแบบพลวัต ประเด็นคือ ในพลวัตการเปลี่ยนแปลงเราจะปรับวิธีการทำงานของภาครัฐ ยุทธศาสตร์การแข่งขันของภาคเอกชน ตลอดจนวิถีชีวิตของชุมชนให้เข้ากับกระแสโลกภิวัตน์ได้อย่างไร

3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดี ในระดับครอบครัวจะทำอย่างไรให้ครอบครัวอยู่กันได้อย่างแน่นในระดับชุมชน ภายในชุมชนและระหว่างชุมชนจะอยู่กันอย่างสมานฉันท์ได้อย่างไร ในภาคเอกชนจะสร้างขีดความสามารถพร้อมๆกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างพลังในการแข่งขันได้อย่างไร

แนวคิดด้านการส่งเสริมอาชีพ

การประกอบอาชีพมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์เป็นอันมาก ทั้งนี้ก็เพราะอาชีพไม่ใช่จะตอบสนองความต้องการของมนุษย์เพียงด้านเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ยังสนองความต้องการทางด้านอื่นๆ เช่น ด้านสังคม และจิตใจ เป็นต้น การเลือกอาชีพจึงมีความสำคัญในการประกอบอาชีพต่อชีวิตของบุคคล ถ้าเราเลือกอาชีพได้เหมาะสม เราก็มีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพมีความเจริญก้าวหน้าเป็นอันมาก ในทางตรงกันข้าม ถ้าเราเลือกอาชีพได้ไม่เหมาะสมโอกาสที่จะประสบความล้มเหลวในการประกอบอาชีพก็มีอยู่มากเช่นกัน

การส่งเสริมอาชีพ หมายถึง การดำเนินการที่มุ่งพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต อันได้แก่ การเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ และการแก้ไขปัญหาด้านปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการการส่งเสริมอาชีพเพื่อยกระดับฐานะความเป็นอยู่ (นิรนาม, 23 มิถุนายน 2557)

แนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือ

ความร่วมมือจะต้องสร้างสัมพันธภาพในการทำงานร่วมกันของทุกฝ่าย โดยอาศัยความเข้าใจหรือการตกลงร่วมกัน มีการรวบรวมกำลังความคิด วิธีการ เทคนิค และระดมทรัพยากรมาสนับสนุนงานร่วมกัน เป็นการปฏิบัติงานเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายเดียวกันเต็มใจที่จะทำงานร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อไปสู่เป้าหมายใดเป้าหมายหนึ่ง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิธีสร้างความร่วมมือ คือ การชักจูงชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ร่วมกัน หรือประโยชน์โดยส่วนรวม มีการผูกมิตรไมตรีต่อกันทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีน้ำใจที่จะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน บางครั้งก็ให้ข้อแนะนำกันก็จะทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความสามารถในระดับเดียวกัน เพื่อจะได้ทำงานด้วยกันได้ การเพิ่มความใกล้ชิดทำให้มีการพบปะหารือกันอยู่เสมอ เพื่อให้ไว้วางใจกัน เพราะความใกล้ชิดจะช่วยให้ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและถ่ายทอดความรู้สึกถึงกันยิ่งใกล้ชิดกันมากเท่าใดก็จะเกิดความเข้าใจและรู้จักคุ้นเคยกันมากขึ้น ถ้ามีความหวังดีต่อกันมีเจตนาที่บริสุทธิ์ และจริงใจก็จะเพิ่มความเชื่อถือไว้วางใจกันยิ่งขึ้น (นิรนาม, 23 มิถุนายน 2557)

แนวคิดเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยน

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge Sharing) คือ การที่กลุ่มคนที่มีความสนใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งร่วมกัน มารวมตัวกันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้วยความสมัครใจ เพื่อร่วมสร้างความเข้าใจหรือพัฒนาแนวปฏิบัติในเรื่องนั้นๆ

องค์ประกอบหลักที่สำคัญๆของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge Sharing) มีอยู่ด้วยกัน 3 องค์ประกอบ ได้แก่

1. คน (People) ถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นแหล่งศูนย์รวมของความรู้ที่สมควรนำออกมาแบ่งปันอย่างยิ่ง โดยก็ควรจะเป็นคนที่มีความรู้จากการปฏิบัติจริง และอยากจะมาแบ่งปันและแลกเปลี่ยนความรู้นั้น ด้วยความเต็มใจ

2. สถานที่ และบรรยากาศ (Place) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่จะทำให้การแลกเปลี่ยนเรียนรู้มีชีวิตชีวาน่าสนใจ เพราะสถานที่และบรรยากาศที่ดี มีความเหมาะสมกับแต่ละคนจะทำให้คนเหล่านั้นมาเจอกันพูดคุย ปรึกษา วิเคราะห์ปัญหา แบ่งปัน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันอย่างสบายใจ

3. สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ (Infrastructure) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ช่วยให้การ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

แบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกิดได้ง่ายและสะดวกขึ้น เช่น กระดานสำหรับเขียน คอมพิวเตอร์สำหรับการสรุปและจัดเก็บความรู้รวมถึงการแบ่งปันหรือการส่งต่อข้อมูล (นิรนาม, 23 มิถุนายน 2557)

ทิศนา แขมมณี และคณะ (2542 อ้างในภูริปัญญา เกิดศรี 2553) กล่าวถึง กระบวนการเรียนรู้ว่าเป็นกระบวนการที่แต่ละบุคคลต้องดำเนินการเองให้ผู้อื่นมาทำแทนไม่ได้เพราะการสร้างความหมายเป็นกระบวนการเฉพาะ แต่การให้ผู้อื่นมาทำแทนไม่ได้เพราะการสร้างความหมายเป็นกระบวนการเฉพาะ แต่การรับสิ่งเร้าหรือข้อมูลมาเพิ่มเติม ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งในการปรับสภาวะที่ไม่สมดุลให้เกิดความสมดุล บุคคลจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลจากผู้อื่นในการแลกเปลี่ยนข้อมูลและมุมมองในแง่ต่างๆ ดังนั้นการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นจึงเป็นกระบวนการที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ เพื่อช่วยตรวจสอบการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลว่า การเรียนรู้นั้นเป็นที่ยอมรับ มีความถูกต้องน่าเชื่อถือในมุมมองของผู้อื่นอย่างไร และช่วยให้บุคคลได้ข้อมูลในการสร้างความหมายของสิ่งที่เรียนรู้มากขึ้น กล่าวไว้ว่า กระบวนการเรียนรู้นอกจากจะเป็นกระบวนการทางสติปัญญาและยังเป็นกระบวนการทางสังคมและเป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์กับจิตใจและความรู้สึกของบุคคลอีกด้วย

แนวคิดการประสานงาน

การประสานงาน เป็นเทคนิคในการบริหารและเป็นผลิตผลของนักบริหารที่มีความสามารถ มีความตั้งใจ จริงในการบริหารงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม การที่จะพยายามทำให้คนหลายคนมาร่วมมือกันทำงาน เพื่อให้งานสำเร็จนั้นต้องใช้ความพยายาม ความตั้งใจจริง ความจริงใจเป็นอย่างมาก

ลักษณะของการประสานงาน

ลักษณะที่ 1 การประสานงาน หมายถึง การร่วมมือร่วมใจการปฏิบัติ จัดระเบียบให้เรียบร้อย ให้สอดคล้องกลมกลืนกัน เพื่อให้งานสมดุลและสำเร็จตามเป้าหมายในเวลาที่กำหนด ต้องปราศจากการขัดแย้งหรือเหลือมล้ำ หรือซ้ำซ้อนกัน ถูกต้องตามจังหวะเวลา สถานที่ ปราศจากข้อขัดแย้ง ก็คือไม่มีขัด ไม่มีแย้ง ไม่เหลือมล้ำ ทำงานได้โดยไม่มีอุปสรรคและไม่เกิดการสูญเปล่า

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ลักษณะที่ 2 เป็นเรื่องเกี่ยวกับความร่วมมือ การทำงานจำเป็นที่จะต้องมีการประสานงานในหน่วยงานนั้นๆ มนุษย์เรามีการประสานงานกันอยู่ตามธรรมชาติ องค์กรที่จะประสบผลสำเร็จต้องมีความร่วมมือ ความร่วมมือจะเกิดขึ้นได้ต้องมองเห็นเป้าหมายของงานและความรับผิดชอบข้อมูลข่าวสารทที่มีต้องตรงไปตรงมา

ลักษณะที่ 3 การประสานงานเป็นเรื่องของเทคนิคการบริหาร เป็นส่วนที่จะชี้ให้เห็นว่าจำเป็นต้องทำหรือเป็นข้อบังคับต้องมีการประสานในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค

ประโยชน์ของการประสานงาน

การประสานงาน ช่วยให้การทำงานบรรลุเป้าหมายโดยราบรื่นและรวดเร็ว ทุกคนทุกฝ่ายมีความเข้าใจซาบซึ้งถึงนโยบายและวัตถุประสงค์ของหน่วยงานได้ดียิ่งขึ้น ช่วยประหยัดเวลา เงิน วัสดุ และสิ่งของต่าง ๆ ในการทำงานทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพิ่มผลสำเร็จของงานให้มากขึ้น สร้างความกลมเกลียว ความเข้าใจอันดี และสามัคคี ช่วยลดข้อขัดแย้งในการทำงาน ป้องกันการก้าวก่ายหน้าที่ขจัดปัญหาการทำงานซ้ำซ้อนหรือเหลือมล้ำกัน ก่อให้เกิดการทำงานเป็นทีมสร้างความสำนึกในการรับผิดชอบร่วมกัน รวมถึงเข้าใจถึงข้อเท็จจริง และปัญหาของหน่วยงานอื่น นำไปสู่การกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และลู่ทางการปรับปรุงงาน (นิรนาม, 23 มิถุนายน 2557)

เศรษฐกิจพอเพียงกับแนวคิดทฤษฎีใหม่

เศรษฐกิจพอเพียงและแนวทางปฏิบัติของทฤษฎีใหม่ เป็นแนวทางในการพัฒนาที่นำไปสู่ความสามารถในการพึ่งตนเอง ในระดับต่าง ๆ อย่างเป็นขั้นตอน โดยลดความเสี่ยงเกี่ยวกับความผันแปรของธรรมชาติ หรือการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยต่าง ๆ โดยอาศัยความพอประมาณและความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี มีความรู้ ความเพียรและความอดทน สติและปัญญา การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และความสามัคคี

เศรษฐกิจพอเพียงมีความหมายกว้างกว่าทฤษฎีใหม่โดยที่ เศรษฐกิจพอเพียงเป็นกรอบแนวคิดที่ชี้บอกหลักการและแนวทางปฏิบัติของทฤษฎีใหม่ ในขณะที่แนวพระราชดำริเกี่ยวกับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ทฤษฎีใหม่ หรือเกษตรทฤษฎีใหม่ ซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาภาคเกษตรอย่างเป็นขั้นตอนนั้น เป็นตัวอย่างการใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมเฉพาะในพื้นที่ที่เหมาะสม ทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ อาจเปรียบเทียบกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีอยู่ 2 แบบ คือ แบบพื้นฐานกับแบบก้าวหน้า ได้ดังนี้

1. ความพอเพียงในระดับบุคคลและครอบครัวโดยเฉพาะเกษตรกร เป็นเศรษฐกิจพอเพียงแบบพื้นฐาน เทียบได้กับทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 1 ที่มุ่งแก้ปัญหาของเกษตรกรที่อยู่ห่างไกลแหล่งน้ำ ต้องพึ่งน้ำฝนและประสบความเสี่ยงจากการที่น้ำไม่พอเพียง แม้กระทั้งสำหรับการปลูกข้าวเพื่อบริโภค และมีข้อสมมติว่า มีที่ดินพอเพียงในการขุดบ่อเพื่อแก้ปัญหาในเรื่องดังกล่าว จากการแก้ปัญหาความเสี่ยงเรื่องน้ำ จะทำให้เกษตรกรสามารถมีข้าวเพื่อการบริโภคยังชีพในระดับหนึ่งได้ และใช้ที่ดินส่วนอื่น ๆ สนองความต้องการพื้นฐานของครอบครัว รวมทั้งขายในส่วนที่เหลือเพื่อมีรายได้ที่จะใช้เป็นค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่ไม่สามารถผลิตเองได้ ทั้งหมดนี้เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันในตัวให้เกิดขึ้นในระดับครอบครัว อย่างไรก็ตามในทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 1 ก็จำเป็นที่เกษตรกรจะต้องได้รับความช่วยเหลือจากชุมชน ราชการ มูลนิธิ และภาคเอกชน ตามความเหมาะสม

2. ความพอเพียงในระดับชุมชนและระดับองค์กร เป็นเศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้า ซึ่งครอบคลุมทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 2 เป็นเรื่องของการสนับสนุนให้เกษตรกรรวมพลังกันในรูปกลุ่มหรือสหกรณ์ หรือการที่ธุรกิจต่าง ๆ รวมตัวกันในลักษณะเครือข่ายวิสาหกิจ กล่าวคือ เมื่อสมาชิกในแต่ละครอบครัวหรือองค์กรต่าง ๆ มีความพอเพียงขั้นพื้นฐานเป็นเบื้องต้นแล้วก็จะรวมกลุ่มกันเพื่อร่วมมือกันสร้างประโยชน์ให้แก่กลุ่มและส่วนรวมบนพื้นฐานของการไม่เบียดเบียนกัน การแบ่งปันช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามกำลังและความสามารถของตน ซึ่งจะสามารถทำให้ชุมชนโดยรวมหรือเครือข่ายวิสาหกิจนั้น ๆ เกิดความพอเพียงในวิถีปฏิบัติอย่างแท้จริง

3. ความพอเพียงในระดับประเทศ เป็นเศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้า ซึ่งครอบคลุมทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 3 ซึ่งส่งเสริมให้ชุมชนหรือเครือข่ายวิสาหกิจสร้างความร่วมมือกับองค์กรอื่น ๆ ในประเทศ เช่น บริษัทขนาดใหญ่ ธนาคาร สถาบันวิจัย เป็นต้น

การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในลักษณะเช่นนี้จะเป็นประโยชน์ในการสืบทอดภูมิปัญญา แลกเปลี่ยนความรู้ เทคโนโลยี และบทเรียนจากการพัฒนา หรือร่วมมือกันพัฒนา ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้ประเทศอันเป็นสังคมใหญ่ซึ่งประกอบด้วยชุมชน องค์กรและธุรกิจต่าง ๆ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ที่ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง กลายเป็นเครือข่ายชุมชนพอเพียง ที่เชื่อมโยงกันด้วยหลักไม่เบียดเบียน แบ่งปัน และช่วยเหลือ ซึ่งกันและกันได้ในที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550)

เศรษฐกิจพอเพียงกับการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

จากแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช (รัชกาลที่ 9) ที่ทรงให้แนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยตลอดนานกว่า 30 ปี คือ ใช้จ่าย 3 ส่วน และเก็บออม 1 ส่วน ฉันและครอบครัวได้นำมาปฏิบัติทำให้มีความเป็นอยู่ดีขึ้น ภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ

การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ครอบครัวของฉันอยู่แบบเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรง ดังนี้ (นิรนาม, 23 มิถุนายน 2557)

1. พอมีพอกิน ปลูกพืชสวนครัวไว้กินเองบ้าง ปลูกไม้ผลไว้หลังบ้าน 2-3 ต้น พอที่จะมีไว้กินเองในครัวเรือน แบ่งให้เพื่อนบ้านบ้าง เหลือจึงขายไป

2. พออยู่พอใช้ ทำให้บ้านน่าอยู่ ปราศจากสารเคมี กลิ่นเหม็น ใช้แต่ของที่เป็นธรรมชาติ รายจ่ายลดลง สุขภาพจะดีขึ้น (ประหยัดค่ารักษาพยาบาล) คุณพ่อของฉันและฉันมักเน้นเกี่ยวกับเรื่องไฟฟ้าและน้ำประปา ท่านให้พวกเราช่วยกันประหยัด ไม่ว่าจะอยู่ที่บ้านหรือโรงเรียน ก็ควรปิดน้ำ ปิดไฟ เมื่อเลิกใช้งานทุกครั้ง

3. พอกพอใจ เราต้องรู้จักพอ รู้จักประมาณตน ไม่ใคร่อยากใคร่มีเช่นผู้อื่น เพราะเราจะหลงติดกับวัตถุ ชีวิต โดยจะอยู่ในกิจกรรม “ออมวันนี้ เศรษฐีวันหน้า”

4. เมื่อมีรายได้แต่ละเดือน จะแบ่งไว้ใช้จ่าย 3 ส่วน เป็นค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์ ค่า

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จิปาถะ ที่ใช้ในครัวเรือน รวมทั้งค่าเสื้อผ้า เครื่องใช้บางอย่างที่ชำรุด เป็นต้น

5. ฉันจะยึดความประหยัด ตัดทอนรายจ่ายในทุกๆ วันที่ไม่จำเป็น ลดละความฟุ่มเฟือย

การปฏิบัติตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

-ยึดหลัก พออยู่ พอกิน พอใช้

-ยึดความประหยัด ตัดทอนค่าใช้จ่าย ลดความฟุ่มเฟือย ในการดำรงชีพ

“ความเป็นอยู่ที่ต้องไม่ฟุ้งเฟ้อต้องประหยัดไปในทางที่ถูกต้อง”

-ยึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้องและสุจริต

“ความเจริญของคนทั้งหลายย่อมเกิดมาจากการประพฤติชอบ และการหาเลี้ยงชีพชอบเป็นสำคัญ”

-ละเลิกการแก่งแย่งผลประโยชน์และแข่งขันในการค้าขาย ประกอบอาชีพแบบต่อสู้กันอย่างรุนแรง

“ความสุขความเจริญอันแท้จริง หมายถึง ความสุข ความเจริญ ที่บุคคลแสวงหามาได้ด้วยความเป็นธรรมทั้งในเจตนาและการกระทำ ไม่ใช่ได้มาด้วยความบังเอิญหรือด้วยการแก่งแย่งเบียดบังจากผู้อื่น”

-มุ่งเน้นหาข้าวหาปลา ก่อนมุ่งเน้นหาเงินหาทอง

-ทำมาหากินก่อนทำมาค้าขาย

-ภูมิปัญญาชาวบ้านและที่ดินทำกิน คือทุนทางสังคม

-ตั้งสติที่มั่นคง ร่างกายที่แข็งแรงปัญญาที่เฉียบแหลม

ข้อเสนอแนะ

เศรษฐกิจพอเพียงจะดำเนินไปได้ดี ด้วยการ ประชาสัมพันธ์ให้ทุกคนปฏิบัติตาม ที่ขอให้อย่าลืมที่จะปฏิบัติในเรื่อง ความขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ อดทน ปฏิบัติตนเป็นคนดี ดำเนินชีวิตแบบเรียบง่ายให้พอเพียง พอกิน และพอใช้ โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ถึงเวลาแล้วที่พวกเราทุกคนควรร่วมมือ ร่วมใจ กันปฏิบัติตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงตั้งแต่ยัง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เด็ก แล้วจะติดเป็นนิสัยความพอเพียงไปตลอดชีวิต สามารถนำไปพัฒนาตน พัฒนาประเทศชาติให้เจริญ ก้าวหน้า เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ เป็นคนดีของสังคม (นิรนาม, 23 มิถุนายน 2557)

ข้อมูลเกี่ยวกับผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด

สหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัดได้รับรางวัลรองชนะเลิศ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านธุรกิจขนาดย่อม เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา ในปี 2550 ซึ่งการประกวดผลงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้นแต่ละหน่วยงานที่ประกวดผลงานต้องมีคุณสมบัติของธุรกิจขนาดย่อมมีดังนี้

1. ธุรกิจการผลิต การค้า และการบริการ ที่มีขนาดสินทรัพย์ (ไม่รวมค่าที่ดิน) ไม่เกิน 50 ล้านบาท และมีจำนวนพนักงาน/ แรงงานไม่เกิน 50 คน รวมถึงกลุ่มอาชีพผู้ประกอบธุรกิจ ร้านค้า ห้างหุ้นส่วน บริษัท วิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์

2. นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานหรือบริหารจัดการเป็นที่ปรากฏชัดเจนสามารถวัดเป็นรูปธรรมได้อันเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมไม่น้อยกว่า3ปี

3. ไม่ดำเนินธุรกิจที่ส่งผลกระทบทางลบต่อคนในสังคม หรือเป็นสาเหตุเหนี่ยวนำไปสู่ปัญหาทางสังคม สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจ

สหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด ได้รับรางวัลนี้ ซึ่งการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการธุรกิจ ดังนี้

1. ความพอประมาณ

- จำกัดจำนวนสมาชิกโดยใช้พื้นที่อำเภอรัตภูมิเป็นกรอบกำหนด

- พัฒนาธุรกิจตามหลักการสหกรณ์โดยเน้นแบบค่อยเป็นค่อยไป

- เลือกพัฒนาธุรกิจเฉพาะด้านที่สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิกและศักยภาพ ของชุมชน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

- มุ่งใช้และพัฒนาทรัพยากรและบุคลากรในท้องถิ่นเป็นประการสำคัญ

2. ความมีเหตุผล

- พัฒนาส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิกโดยพิจารณาจากสภาพข้อเท็จจริงทางสิ่งแวดล้อมในทุกด้านของพื้นที่

- วางระบบและรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบถูกต้องและ ง่ายต่อการใช้งาน

- เน้นการพัฒนาธุรกิจ เพื่อประโยชน์สุขของสมาชิกมากกว่ากำไร

- การจัดโครงสร้างองค์กร และอำนาจหน้าที่อย่างชัดเจน

- ใช้การบริหารงานอย่างมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

- ใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารจัดการ

3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดี

- การให้ความรู้เกี่ยวกับการสหกรณ์กับกรรมการ เจ้าหน้าที่ และสมาชิก
- การมีส่วนร่วม การประชุมและการพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกรรมการ เจ้าหน้าที่ และสมาชิก

- การประสานความร่วมมือด้านข้อมูลข่าวสารกับหน่วยงานราชการ ธุรกิจเอกชนและสหกรณ์อื่นๆ

- รับซื้อผลผลิตทางการเกษตรและขายปัจจัยทางการเกษตรให้แก่สมาชิกและเกษตรกรในราคายุติธรรม

- มีระบบบัญชีและระบบการควบคุมตรวจสอบที่ชัดเจนและรับรู้ได้ง่าย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

- การเปิดเผยและรักษาข้อมูลของสหกรณ์อย่างเป็นระบบ

- ติดตามข้อมูลข่าวสารด้านเศรษฐกิจสังคม การเมืองและเทคโนโลยีเผยแพร่ถ่ายทอดให้กรรมการและเจ้าหน้าที่ได้รับรู้อยู่เสมอ

4. ความรู้

- การจัดการข้อมูลด้านต่างๆ อย่างเป็นระบบถูกต้องและทันสมัย เช่น ข้อมูลสมาชิก การกู้ยืมการเงิน และบัญชี เป็นต้น

- ใช้ระบบสารสนเทศประกอบการบริหารจัดการงานของสหกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพ

- การอบรมความรู้เกี่ยวกับการสหกรณ์และการบริหารการพัฒนาให้กับเจ้าหน้าที่และสมาชิก

- การอบรมความรู้เกี่ยวกับการสหกรณ์และการส่งเสริมอาชีพแก่สมาชิก

- การประชุมแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็นของคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์
- เชิญนักวิชาการ/ผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่างๆ มาให้ความรู้และข้อเสนอแนะแก่กรรมการและเจ้าหน้าที่

- ติดตามข้อมูลข่าวสารการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม จัดสรรทุนต่างๆและการเมืองในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

5. คุณธรรม

- จัดสรรทุนต่าง ๆ ทุนการการศึกษา อบรม ทุนสาธารณประโยชน์ ทุนสะสมพัฒนากิจการ

- ทุนสะสมเพื่อการสวัสดิการ (สมาชิก) โบนัสกรรมการ/เจ้าหน้าที่ ทุนส่งเสริมอาชีพ

- ธรรมาภิบาลสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด โปร่งใส ตรวจสอบได้ ความเป็นธรรม การมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบ กระจายอำนาจและถ่วงดุลอำนาจ และมีประสิทธิภาพ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

- สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ไปเรียนต่อระดับปริญญาตรีและปริญญาโท

- อบรมความรู้เรื่องการประกอบอาชีพด้านต่างๆ และการทำบัญชีเบื้องต้นแก่สมาชิก

- แนะนำและสนับสนุนให้สมาชิกรู้จักการออมเงินและรับฝากเงินจากสมาชิก

- เป็นแกนกลางจัดประชุมสหกรณ์ในพื้นที่ภาคใต้ เพื่อบรรเทาและแก้ไขปัญหาความสงบ รับซื้อผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่ 3 จังหวัดภาคใต้

- รับซื้อผลผลิตทางการเกษตร และขายปัจจัยทางการเกษตรให้แก่สมาชิกและเกษตร ในราคายุติธรรม (สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ, 2550)

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศิริกุล ดำรงมณี (2546) ได้ศึกษาเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับวิถีชีวิตแบบพุทธ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์คำสอนของพุทธศาสนาฝ่ายเถรวาทว่ามีทัศนะทางเศรษฐศาสตร์อย่างไรโดยเปรียบเทียบกับเศรษฐกิจพอเพียง ผลการศึกษาพบว่า เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาในการดำเนินชีวิตในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ไม่ใช่ทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ที่มุ่งเฉพาะกำไรสูงสุดหรือประโยชน์สูงสุด แนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงอาจไม่ใช่ระบบเศรษฐกิจที่ดีที่สุดที่จะสามารถนำพาให้คนในสังคมนั้นๆประสบกับความอยู่ดีมีสุขได้อย่างสมบูรณ์ที่สุด แต่เศรษฐกิจพอเพียงสามารถอุ้มชูให้เศรษฐกิจฟื้นตัวได้นำไปสู่การแก้ปัญหาและป้องกันปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมก่อนที่จะเกิด ด้วยการให้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง เช่น ภาคการเกษตรใช้วิถีชีวิตแบบไทยที่มีเป้าหมายเน้นความพออยู่พอกิน ความพอประมาณ ความสมดุลและทางสายกลางสอดคล้องกับหลักพุทธธรรมในการดำเนินชีวิต ภาคอุตสาหกรรมมีการผนวกแนวคิดการคืนประโยชน์ให้แก่สังคมและสิ่งแวดล้อม ภาคการค้าระหว่างประเทศประกอบด้วยความพอประมาณและมีเหตุผล ภาคการบริการควรมีผู้ดำเนินการที่มีคุณภาพ ขยัน ซื่อสัตย์ อดทน เน้นการใช้ปัจจัยการผลิตในประเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุดตลอดจนเศรษฐกิจพอเพียงสามารถเสริมส่วนที่เป็นข้อด้อยของเศรษฐกิจ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ระบบทุนนิยม ทั้งด้านการกระจายรายได้ ความมั่นคงในอาหาร ปัญหาการผูกขาดและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

สหัทยา พลปัถพี (2548) ได้ศึกษาเรื่อง การนำเสนอแนวทางการพัฒนาคนให้มีคุณลักษณะตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วย ความพอประมาณกับศักยภาพตนเอง สภาพแวดล้อม และความไม่โลภเกินไปจนเบียดเบียนผู้อื่น ความมีเหตุผล ได้แก่ การไม่ประมาท การรู้ถึงสาเหตุ พิจารณาค้นหาปัจจัยที่เกี่ยวข้องและคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการกระทำและความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ครอบคลุมถึงการพึ่งตนเองในทางเศรษฐกิจ สังคม การคำนึงถึงผลระยะยาว การรู้เท่าทัน พร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลง และได้เลือกชุมชนที่ดำเนินการตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 3 ชุมชน ในพื้นที่ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ กำหนดชื่อเป็นชุมชนพอเพียง 1,2 และ 3 ผลการศึกษาพบว่า ชุมชนทั้ง 3 แห่งมีความคล้ายคลึงกันในลักษณะความเป็นชุมชนเกษตรกรรมพึ่งตนเอง มีทัศนคติและค่านิยมที่ดีต่อปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แต่แตกต่างกันที่พื้นที่ตั้งและสภาพปัญหาชุมชน ในด้านการเรียนรู้ของชุมชนมี 2 ระดับคือ ระดับบุคคล หรือระดับกลุ่ม/ชุมชน ผ่านการทำกิจกรรมหรือปฏิสัมพันธ์ซึ่งคุณลักษณะของคนในชุมชนดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ต้องมีความรู้และคุณธรรมที่เชื่อมโยงไปสู่แนวทางการพัฒนาคนให้มีการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการเรียนรู้ของชุมชน 4 ด้านคือ ความพอเพียงด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และจิตใจ อาจเริ่มต้นจากความพอเพียงด้านจิตใจเป็นลำดับแรก สานต่อด้วยนความสามัคคีและความเอื้ออาทรในสังคม และดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างมั่นคงแล้วจึงพัฒนากิจกรรมด้านเศรษฐกิจ เพื่อให้สมาชิกในชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไปซึ่งนำไปสู่การพัฒนาชุมชนอย่างสมดุลและยั่งยืน

วิษพาห์ ชีวะสาธน์ (2549) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทขององค์กรธุรกิจในการส่งเสริมการประยุกต์หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนา: กรณีศึกษาความร่วมมือระหว่างชุมชนสะพลีและชุมชนคาบาน่ารีสอร์ท มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาบทบาทของชุมพรคาบาน่ารีสอร์ทในการส่งเสริมการพัฒนาชุมชนประกอบด้วยการแสดงความรับผิดชอบขององค์กรธุรกิจต่อสังคม ชุมชน สิ่งแวดล้อม พนักงาน ลูกค้า และนักท่องเที่ยว ทำให้ชุมชนและองค์กรธุรกิจมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีต่างๆให้กับชุมชนผ่านศูนย์กสิกรรมธรรมชาติเพลิน ซึ่งเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ที่ก่อตั้งขึ้นภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง และอยู่ในพื้นที่ของชุมชนคาบาน่า รีสอร์ท ส่งเสริมให้ชาวบ้านนำศักยภาพและภูมิปัญญาดั้งเดิมมาใช้ในการทำการเกษตรแบบ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผสมผสานและปลอดสารเคมี จัดตั้งวิสาหกิจชุมชน จัดกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อให้ผู้ที่เข้าพักได้เรียนรู้วิถีชีวิตของชาวบ้าน ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนสะพลีและชุมชนคาบาน่ารีสอร์ท ทำให้ชุมชนเกิดการเปลี่ยนทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ชาวบ้านเกิดความภาคภูมิใจ มีการรวมกลุ่มเป็นเครือข่ายเพื่อการผลิตด้านเกษตรกรรม การเรียนรู้ที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน มีจิตสำนึกในการรักษาสิ่งแวดล้อมและอยู่ร่วมกับธรรมชาติ ส่งผลให้คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นเช่นเดียวกับรีสอร์ทสามารถลดต้นทุนในการดำเนินงาน สภาพแวดล้อมของรีสอร์ท มีความสมบูรณ์พร้อมต้อนรับนักท่องเที่ยวสามารถพึ่งตนเองได้มากขึ้น มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับในสังคม แม้ว่าในระยะแรกมีปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากทั้ง 2 ฝ่ายเช่น ขาดความเข้าใจและการยอมรับแนวความคิดในการร่วมพัฒนา ขาดความรู้ในสิทธิและหน้าที่ของประชาชนที่มีต่อชุมชน การยึดติดกับความเชื่อเดิมๆ เป็นต้น ในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาชุมชนจึงต้องใช้เวลาและความอดทนมากพอสมควร

กฤษ อุตตมะเวทิน (2550) ได้ศึกษาเรื่อง การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดชุมพร การวิจัยครั้งนี้ศึกษาวิสาหกิจชุมชน 2 กลุ่ม ได้แก่ วิสาหกิจชุมชนบ้านบางสน อำเภอปะทิว (กลุ่มอนุรักษ์ข้าวเหลืองปะทิว 123) และวิสาหกิจชุมชนบ้านทอนอม อำเภอทุ่งตะโก (กลุ่มสมุนไพรพื้นบ้านปลอดสารพิษ) จังหวัดชุมพร ซึ่งจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนและได้รับการยอมรับว่าเป็นต้นแบบในการดำเนินงานเศรษฐกิจพอเพียง ผลการศึกษาพบว่า ชุมชนไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงในทัศนคติ แนวคิดหรือการปฏิบัติ การดำเนินงานไม่แตกต่างไปจากเมื่อครั้งยังไม่จดทะเบียน ลักษณะของเศรษฐกิจพอเพียงของทั้งสองชุมชนมีความสอดคล้องกัน คือ สร้างความเข้มแข็งด้วยการผลิตโดยเน้นการใช้ทุนทางสังคมที่ชุมชนมีอยู่ เพื่อให้ได้ผลผลิตเพียงพอในครัวเรือนและชุมชนก่อน ผลผลิตที่เกินไปจากความต้องการบริโภคในชุมชน จะนำมารวมกันเพื่อจัดสรรออกไปภายนอกผ่านระบบตลาด ด้วยเหตุนี้ภาครัฐจึงให้ความสำคัญกับการผลิตเพื่อขยายตัวในระบบตลาด เพื่อให้มีรายได้มากขึ้น จึงพยายามแนะนำให้เกิดการรวมกลุ่มและจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชน รองรับนโยบายส่งเสริมการกู้ยืมเงินทุนในการดำเนินงาน แต่ทั้งสองชุมชนมีความคิดแตกต่างกันที่วิสาหกิจชุมชนบ้านบางสนสามารถขยายกิจกรรมเศรษฐกิจชุมชนได้หลากหลายและมีการเชื่อมโยงกับระบบตลาดมากกว่า เมื่อจดทะเบียนแล้วทำให้ได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐอย่างต่อเนื่อง มีเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนสินค้า ความรู้ ภูมิปัญญาและเทคโนโลยีการผลิต ส่วนวิสาหกิจชุมชนบ้านทอนอนมีนโยบายไม่ขอรับความช่วยเหลือทางการเงินที่ก่อให้เกิดหนี้สิน มุ่งสร้างแกนนำที่เข้มแข็งและความสามัคคี แต่ผลดีที่ได้รับทางอ้อม คือ โครงการบ้าน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ต้นแบบได้รับความสนใจ มีผู้มาเยี่ยมชมและเรียนรู้อยู่เสมอ ทำให้กลุ่มมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ดีการดำเนินงานของทั้งสองชุมชนมีการพึ่งพาตน เองและความเป็นเศรษฐกิจพอพียงเกิดขึ้นอยู่ก่อนแล้ว โดยไม่ต้องอาศัยข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติวิสาหกิจชุมชน 2548

ตวงพร ศรีชัย (2550) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนเตรียมทหาร มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนเตรียมทหาร ในชั้นปีที่ 1 2 และ 3 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนเตรียมทหารระหว่างด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านวัฒนธรรม 3) เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนเตรียมทหาร ในชั้นปีที่แตกต่างกัน โดยตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนเตรียมทหารที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนเตรียมทหารปีการศึกษา 2550 แบ่งเป็นตัวอย่างประชากรที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 432 นาย และตัวอย่างประชากรที่ถูกสัมภาษณ์ จำนวน 24 นาย เครื่องมือที่ใช่ในการวิจัย คือ แบบสอบถามซึ่งวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นได้ 0.9106 และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความแปรปรวนโดยใช้ One way ANOVA และวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์โดยการแจกแจงความถี่ ผลการศึกษาพบว่า มีการนำความรู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติอย่างมากในการดำเนินชีวิตประจำวัน สามารถจัดลำดับได้ดังนี้ ด้านวัฒนธรรมในประเด็นนี้แสดงความภาคภูมิใจในวีรกรรมของบรรพบุรุษของชาติเมื่อมีโอกาสซึ่งสอดคล้องกับโครงการวีรบุรุษในดวงใจวีรชนคนต้นแบบการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดและได้รับการปลูกฝังในการให้ความสำคัญกับสถานบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ ด้านสังคมในประเด็นนี้คือการไม่ลักขโมยหรือการหยิบของคนอื่นไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นการนำเอาคุณธรรมของศาสนามาเป็นกรอบในการดำเนินชีวิตตามทางสายกลางแสดงความประพฤติดีทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ ด้านสิ่งแวดล้อม ในประเด็นการดูแลและรักษาสาธารณสมบัติของโรงเรียนชุมชนและการใช้พลังงานอย่างคุ้มค่าแสดงถึงความตระหนักและปฏิบัติจริงในการรักษาสมดุลของสิ่งแวดล้อมนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ด้านเศรษฐกิจ ในประเด็นการเลือกใช้สิ่งของโดยคำนึงถึงประโยชน์และความจำเป็นมากกว่าการอยากได้ ไม่ใช้จ่ายหรือใช้สิ่งของเกินฐานะ นอกจากนี้ระดับการปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนเตรียมทหารในชั้นปีต่างๆไม่แตกต่างกันแสดงให้เห็นว่า การเรียนการสอนในเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงบรรลุวัตถุประสงค์เพราะนักเรียนสามารถนำไปประยุกต์และปฏิบัติในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างน่าพอใจ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ชนัดดา ภูหงส์ทอง (2551) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการดำรงชีพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับความสุขเชิงอัตวิสัยในเกษตรกร มีวัตถุประสงค์ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการดำรงชีพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับความสุขเชิงอัตวิสัยในเกษตรกร ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างการดำรงชีพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับความสุขเชิงอัตวิสัยหมายถึงการที่บุคคลประเมินชีวิตในภาพรวมของตนเองตามมาตรฐานของตน ประกอบด้วย ความพึงพอใจในชีวิต ความรู้สึกทางบวก และความรู้สึกทางลบ โดยศึกษากลุ่มอาชีพเกษตรกรในจังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่าการดำรงชีพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขเชิงอัตวิสัย กลุ่มเกษตรกรที่อาศัยอยู่ในชุมชนตัวอย่างในด้านเศรษฐกิจพอเพียงมีคะแนนความสุขเชิงอัตวิสัยสูงกว่าในกลุ่มเกษตรกรทั่วไป กลุ่มเกษตรทั้งหมด กลุ่มเกษตรกรที่อาศัยในชุมชนต้นแบบด้านเศรษฐกิจพอเพียงขนาดของที่ดินในการทำการเกษตร รายได้ของครัวเรือน และจำนวนสมาชิกในครอบครัวสามารถร่วมกันทำนายความสุขเชิงอัตวิสัยได้โดยการดำรงชีพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถทำนายความสุขเชิงอัตวิสัยได้สูงสุด ดังนั้น กลุ่มอาชีพเกษตรกรควรได้รับการส่งเสริมและการเรียนรู้เรื่องการยึดหลักปรัชญาดำรงชีพของเศรษฐกิจพอเพียงมากขึ้น รวมไปถึงระดับบุคคล ชุมชน องค์การ สถาบันอื่นๆในสังคม ควรได้รับการสนับสนุนในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างมาก

กิติศักดิ์ อุ่นเสรี (2551) ได้ศึกษาเรื่อง นโยบายทางเลือกในการกระตุ้นเศรษฐกิจตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาการปล่อยสินเชื่อบัตรเครดิตของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขาถนนสาทรเหนือ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการปล่อยสินเชื่อบัตรเครดิตและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการหาสินเชื่อบัตรเครดิต กรณีศึกษา การปล่อยสินเชื่อบัตรเครดิตของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขาถนนสาทรเหนือ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามจำนวน 60 ชุด เพื่อศึกษาความสัมพันธ์การใช้บัตรเครดิตและพฤติกรรมที่สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงได้แก่ ความพอเพียง ความมีเหตุผล และความมีภูมิคุ้มกัน และสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริการบัตรเครดิตถึงปัญหาและอุปสรรคในการหาสินเชื่อบัตรเครดิต ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างดังกล่าวไม่มีความพอเพียงตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงจากมีสัดส่วนของรายได้รวมกับเงินออมน้อยกว่าร่ายจ่ายและเงินกู้ ส่งผลทำให้สถานะการเงินส่วนบุคคลโดยเฉลี่ยของตัวอย่างที่ทำการศึกษาไม่มีความพอเพียงตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงโดยเฉลี่ยร้อยละ 78.88 มีภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงคิดเป็นร้อยละ 77.47

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เสาวลักษณ์ ทองเทพ (2551) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาชุมชนต้นแบบบ้านลำเรือแตก อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนต้นแบบบ้านลำเรือแตก ตามตัวแปร เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน โดยใช้ข้อมูลจากการเก็บแบบสอบถามและการสัมภาษณ์กลุ่มประชากรที่เป็นสมาชิกกลุ่มกิจกรรมในชุมชนจำนวน 134 คน โดยใช้ค่าสถิติสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ t-test และ one-way ANOVA ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนชุมชนลำเรือแตกมีระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับปานกลางและประชาชนที่มีอายุและสถานภาพการสมรสที่แตกต่างกันประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนตัวแปรเพศ อาชีพ รายได้และระยะเวลาอาศัยอยู่ในชุมชนที่แตกต่างกันนั้น ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ภูริปัญญา เกิดศรี (2553) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยความสำเร็จในการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดิน: ศึกษากรณี ตำบลนิคมกระเสียว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จในการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดินตำบลนิคมกระเสียว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดินตำบลนิคมกระเสียว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบตัดขวาง โดยใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ประชากรที่ใช้ คือ เกษตรกรที่เข้าร่วมในการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งมีประชากรจำนวน 601 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 250 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ความแตกต่างของร้อยละ ไคสแควร์ และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัจจัยส่วนบุคคลไม่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าความสำเร็จในการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำของผู้นำชุมชนและผู้นำเกษตรกร 3) ตัวแปรที่มีผลต่อความสำเร็จในการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ภาวะผู้นำ ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรม การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกันระหว่างเกษตรกร การประสานงาน การ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ 4) ตัวแปรที่ใช้เป็นตัวพยากรณ์ในการอธิบายความสำเร็จในการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดิน มี 4 ตัวแปร ที่มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 นั่นคือ เมื่อวัดจากค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุ ซึ่งพยากรณ์ความสำเร็จในการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้ดีที่สุดและมีผลในทางบวกต่อความสำเร็จในการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ การและเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้ความเข้าใจ ภาวะผู้นำ และการประสานงาน ตามลำดับความสำคัญ ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรม และการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ ไม่สัมพันธ์และไม่ช่วยในการอธิบายความสำเร็จในการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตัวแปรอิสระทั้งหมดอธิบายความสำเร็จในการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงร้อยละ 72.5 (R^2= .725)

ดวงพร อิ่มแสงจันทร์ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่อง หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและความสามารถในการแก้ปัญหาตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีวัตถุประสงค์ 1) เปรียบเทียบผลการเรียนรู้เรื่องหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน 2) ศึกษาพฤติกรรมความสามารถในการแก้ไขปัญหาตามขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 3) ศึกษาความสามารถในการทำโครงงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 4) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/3 โรงเรียนโพธาวัฒนาเสนี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 44 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดการเรียนรู้แบบโครงงานเรื่องหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้เรื่องหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ แบบสังเกตพฤติกรรมความสามารถในการแก้ไขปัญหาตามขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน แบบประเมินความสามารถในการทำโครงงาน และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t-test แบบ dependent ผลการศึกษาพบว่า 1) ผลการเรียนรู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) พฤติกรรมความสามารถในการแก้ปัญหาตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 3) ความสามารถในการทำโครงงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง 4) ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง

สิริกมล นาเมืองรักษ์ (2555) ได้ศึกษาเรื่องประสิทธิภาพโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาชุมชนในเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า 1) โครงการเศรษฐกิจชุมชนพอเพียงไม่มีประสิทธิผล เพราะไม่สามารถทำให้วัตถุประสงค์ของโครงการเศรษฐกิจชุมชนพอเพียงประสบความสำเร็จได้ โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า โครงการเศรษฐกิจชุมชนพอเพียงมีการคอร์รัปชั่นอยู่สูง มีการใช้หลักธรรมาภิบาลโดยรวมอยู่ในระดับน้อย และกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจโดยรวมต่อโครงการเศรษฐกิจชุมชนพอเพียงอยู่ในระดับน้อยที่สุด 2) ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิผลของโครงการเศรษฐกิจชุมชนพอเพียงที่ทำให้โครงการไม่ประสบความสำเร็จ คือ ความไม่มีประสิทธิภาพของระบบป้องกัน และปราบปรามการทุจริตของเจ้าหน้าที่ และนักการเมือง รวมถึงระบบการดำเนินงาน ขั้นตอนและการประสานงานระหว่างโครงการเศรษฐกิจชุมชนพอเพียงและชุมชนที่มีความล่าช้าและการประชาสัมพันธ์ชี้แจงรายละเอียดของโครงการเศรษฐกิจชุมชนพอเพียงที่มีน้อยและไม่ชัดเจน 3) กระบวนการกำหนดนโยบายของโครงการเศรษฐกิจชุมชนพอเพียงเพื่อการพัฒนาชุมชนโดยรวมประชาชนเห็นด้วยอยู่ในระดับน้อยที่สุด 4) การประสานงานโครงการเศรษฐกิจชุมชนพอเพียงเพื่อการพัฒนาชุมชนรวมกับภาคจตุรภาคีโดยรวม อยู่ในระดับน้อยที่สุด และ 5) การบริหารจัดการงานของโครงการเศรษฐกิจชุมชนพอเพียงเพื่อการพัฒนาชุมชนโดยรวม อยู่ในระดับน้อยที่สุด

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต หรือใช้ในการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆนั้น ปัจจัยที่จะทำให้การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินงานนั้น มีอยู่หลายปัจจัย อย่างไรก็ตามในการศึกษาครั้งนี้จะศึกษาปัจจัย การส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิก ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมของสมาชิก การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสมาชิก และการประสานงานระหว่างสมาชิก ซึ่งเทียบเคียงได้กับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้ดังนี้

การส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิกนั้นเป็นการสอนให้สมาชิกปลูกผักสวนครัวทานเองที่บ้าน สอนให้สมาชิกผลิตสินค้ามาจำหน่าย เพาะปลูกไม้ผลมาจำหน่าย และทำน้ำยาซักล้างใช้เองในครอบครัว ทำให้สมาชิกมีความพอดีไม่เบียดเบียนตัวเองและผู้อื่นและเป็นการเพิ่มรายได้และลดหนี้สิน ไม่ต้องมีการกู้หนี้ยืมสินหรือลงทุนเกินกำลังของตัวเอง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสมาชิกนั้นเป็นการใช้ความรู้และเหตุผลในการตัดสินใจคือ การแสดงความคิดเห็นในการประชุมต่างๆ การเข้าร่วมในการอบรม สัมมนาของสหกรณ์ การแลกเปลี่ยนความรู้กันระหว่างคนในครอบครัวและชุมชน ทำให้สมาชิกมีความรู้เพิ่มขึ้นและในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันนั้นต้องมีเหตุผลในการตัดสินใจว่าจะต้องการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ที่ประสบความสำเร็จในการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การประสานงานระหว่างสมาชิกนั้นเป็นการมีภูมิคุ้มกันที่ดีคือ ในการประชุมกลุ่มแต่ละครั้งนั้นสมาชิกจะมีการประสานงานกัน เพื่อเตรียมพร้อมกับการประชุม โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมของสมาชิกคือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆของกลุ่ม การมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์งานของสหกรณ์ การเข้าร่วมกิจกรรมหมู่บ้าน หากสมาชิกมีความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆที่สหกรณ์หรือชุมชนจัดขึ้นนั้น แสดงว่าสมาชิกนั้นมีคุณธรรมในตัวเอง รู้จักหน้าที่ของตัวเองว่าควรทำอะไร

สมมติฐาน

ผู้ศึกษาได้กำหนดสมมติฐานไว้ดังนี้ ปัจจัยจำนวน 4 ปัจจัย ซึ่งได้แก่ การส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิก ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมของสมาชิก การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสมาชิก และการประสานงานระหว่างสมาชิกเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

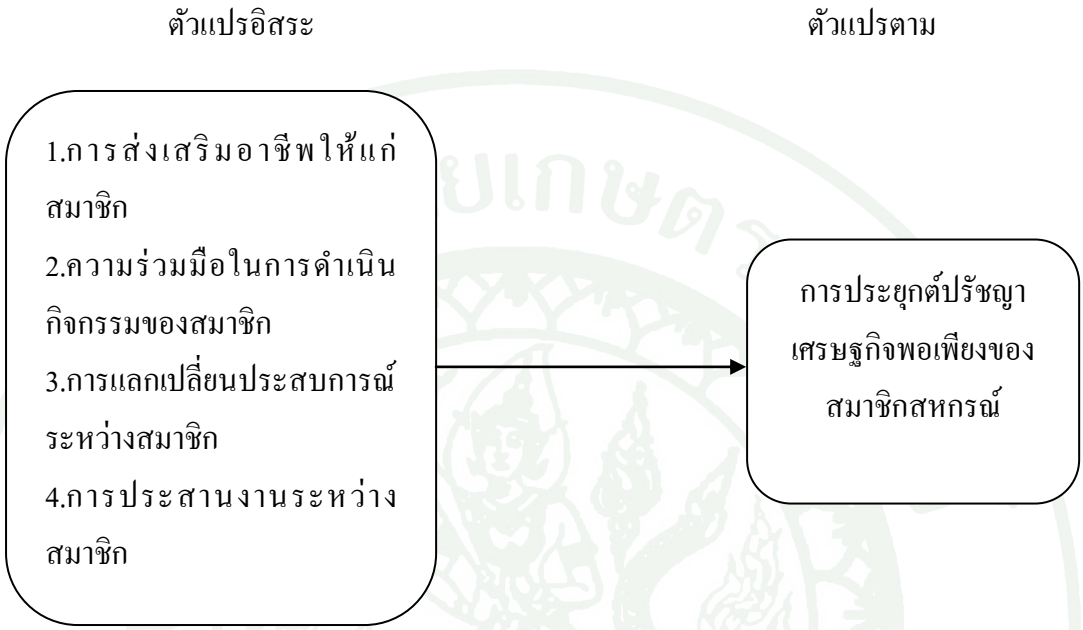

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด มีระเบียบวิธีการวิจัยดังนี้

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการศึกษาโดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ บทความ วารสาร งานวิจัย วิทยานิพนธ์ เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ข้อมูลสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด และข้อมูลจากสมาชิกของสหกรณ์ เพื่อนำข้อมูลที่เก็บรวมรวบมาทำแบบสอบถามเพื่อสำรวจการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์

ประชากรเป้าหมายและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป้าหมาย คือ สมาชิกของสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด ที่นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ประมาณ 1,500 คน จากสมาชิกทั้งหมดของสหกรณ์

ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ได้จากการคำนวณตัวอย่างโดยใช้สูตรที่ทราบจำนวนประชากร และใช้ค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.05 (Yamane,1967)

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

โดยที่ n แทน ขนาดของตัวอย่าง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

N แทน ขนาดของประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง มีค่าเท่ากับ 0.05

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษาซึ่งลักษณะของคำถามนั้นเป็นคำถามแบบปลายปิด โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามข้อมูลทั่วไปของผู้สอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามระดับการประยุกต์เกี่ยวกับปัจจัยด้านการส่งเสริมอาชีพ ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมของสมาชิก การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสมาชิก การประสานงานของสมาชิกสหกรณ์ แบบสอบถามสร้างโดยใช้ Likert Scale โดยเกณฑ์การให้คะแนนเป็นดังนี้

5	คะแนน	เท่ากับ	มากที่สุด
4	คะแนน	เท่ากบ	มาก
3	คะแนน	เท่ากับ	ปานกลาง
2	คะแนน	เท่ากับ	น้อย
1	คะแนน	เท่ากับ	น้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะ

การทดสอบเครื่องมือ

1. การหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของคำถามในแต่ละข้อว่าตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้หรือไม่ หลังจากนั้นนำมาแก้ไขปรับปรุงเพื่อดำเนินการต่อไป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. การค่าหาความเชื่อถือ (Reliability) โดยนำเสนอแบบสอบถามที่ได้ทดสอบด้วยการทดลองใช้กับกลุ่มประชากรอื่นที่มิใช่กลุ่มประชากรตัวอย่างที่อยู่ในสหกรณ์ เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม จำนวน 30 ชุด โดยกรอกแบบสอบถามเป็นรายบุคคลเหมือนกับการใช้แบบสอบถามในสถานการณ์ที่เป็นจริงทุกประการ หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยอาศัยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่าของแบบสอบถามได้เท่ากับ 0.905

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่

ใช้สถิติ 2 ประเภทด้วยกันได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไปของสมาชิกในสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด และใช้สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงซ้อน โดยใช้แบบจำลองสมการถดถอยเชิงซ้อนดังนี้

$$Y = b_0 + b_1X_1 + b_2X_2 + b_3X_3 + b_4X_4$$

Y = การประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์
X_1 = การส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิก
X_2 = ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมของสมาชิก
X_3 = การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสมาชิก
X_4 = การประสานงานระหว่างสมาชิก

เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด

ในการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การส่งเสริมอาชีพ ความร่วมมือ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การประสานงานของสมาชิกสหกรณ์ได้กำหนดระดับคะแนนเพื่อแปลความหมาย ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2553)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ความกว้างของชั้น = พิสัย/จำนวนชั้น

= (5-1)/5

= 0.8

จากนั้นนำความกว้างของอันตรภาคชั้นที่คำนวณได้มากำหนดระดับความคิดเห็นดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	**ระดับ**
4.21-5.00	มากที่สุด
3.41-4.20	มาก
2.61-3.40	ปานกลาง
1.81-2.60	น้อย
1.00-1.80	น้อยที่สุด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคือ สมาชิกของสหกรณ์ และการศึกษาครั้งนี้มีแบบสอบถามที่ถูกต้องครบสมบูรณ์จำนวน 400 ราย ทั้งนี้ผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของสมาชิกสหกรณ์ที่เกี่ยวกับ การส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิก ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมของสมาชิก การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสมาชิก และการประสานงานระหว่างสมาชิก

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์

ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของเพศจากกลุ่มตัวอย่าง

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	154	38.5
หญิง	246	61.5
รวม	**400**	**100**

จากตารางที่ 1 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นหญิงจำนวน 246 คน คิดเป็นร้อยละ 61.5 และเป็นชายจำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 38.5

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของอายุจากกลุ่มตัวอย่าง

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20-25 ปี	3	0.75
26-30 ปี	25	6.25
31-35 ปี	48	12.0
36-40 ปี	76	19.0
41-45 ปี	78	19.5
46-50 ปี	71	17.75
51-55 ปี	47	11.75
56-60 ปี	27	6.75
มากกว่า 60 ปี	25	6.25
รวม	**400**	**100**

จากตารางที่ 2 แสดงอายุของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-45 ปี จำนวน 78 คนคิดเป็นร้อยละ19.5 รองลงมามีอายุระหว่าง 36-40 ปี จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0 อายุระหว่าง 46-50 ปี จำนวน 71 คนคิดเป็นร้อยละ17.75 อายุระหว่าง 31-35 ปี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ12.0 อายุระหว่าง 51-55 ปี จำนวน 47 คนคิดเป็นร้อยละ 11.75 อายุระหว่าง 56-60 ปี จำนวน 27 คนคิดเป็นร้อยละ 6.75 อายุระหว่าง 26-30 ปี และ อายุมากกว่า 60 ปี จำนวน 25 คนคิดเป็นร้อยละ 6.25 และน้อยที่สุดต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20-25 ปี จำนวน 3 คนคิดเป็นร้อยละ 0.75

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของระดับการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	149	37.25
มัธยมศึกษาตอนต้น	86	21.5
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	66	16.5
อนุปริญญา/ปวส.	40	10.0
ปริญญาตรี	56	14.0

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สูงกว่าปริญญาตรี	3	0.75
รวม	**400**	**100**

จากตารางที่ 3 แสดงระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาจำนวน 149 คนคิดเป็นร้อยละ 37.25 รองลงมาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 86 คนคิดเป็นร้อยละ 21.5 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.จำนวน 66 คนคิดเป็นร้อยละ 16.5 ระดับปริญญาตรี จำนวน 56 คนคิดเป็นร้อยละ 14.0 ระดับอนุปริญญา/ปวส.จำนวน 40 คนคิดเป็นร้อยละ 10.0 และน้อยที่สุดระดับสูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 3 คนคิดเป็นร้อยละ 0.75

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของสถานภาพจากกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โสด	40	10.0
สมรส	315	78.75
หม้าย	27	6.75
หย่าร้าง/แยกกันอยู่	18	4.5
รวม	400	100

จากตารางที่ 4 แสดงสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ส่วนใหญ่ สมรสแล้วจำนวน 315 คนคิดเป็นร้อยละ 78.75 รองลงมาโสดจำนวน 40 คนคิดเป็นร้อยละ 10.0 เป็นหม้ายจำนวน 27 คนคิดเป็นร้อยละ6.75 และน้อยที่สุดหย่าร้าง/แยกกันอยู่จำนวน 18 คนคิดเป็นร้อยละ 4.5

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของจำนวนสมาชิกในครอบครัวจากกลุ่มตัวอย่าง

จำนวนสมาชิกในครอบครัว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2-4 คน	220	55.0
5-7 คน	168	42.0

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 5 (ต่อ)

จำนวนสมาชิกในครอบครัว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
8-10 คน	11	2.75
มากกว่า 10 คน	1	0.25
รวม	**400**	**100**

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนสมาชิกในครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ส่วนใหญ่มีน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2-4 คนจำนวน 220 คนคิดเป็นร้อยละ 55.0 รองลงมามี 5-7 คนจำนวน 168 คนคิดเป็นร้อยละ 42.0 มี 8-10 คนจำนวน 11 คนคิดเป็นร้อยละ 2.75 และน้อยที่สุดมีมากกว่า 10 คนจำนวน 1 คนคิดเป็นร้อยละ 0.25

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของจำนวนแรงงานในครอบครัวจากกลุ่มตัวอย่าง

จำนวนแรงงานในครอบครัว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1-3 คน	332	83.0
4-5 คน	54	13.5
มากกว่า 5 คน	14	3.5
รวม	**400**	**100**

จากตารางที่ 6 แสดงจำนวนแรงงานในครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ส่วนใหญ่ มี 1-3 คนจำนวน 332 คนคิดเป็นร้อยละ83.0 รองลงมามี 4-5 คนจำนวน 54 คนคิดเป็นร้อยละ 13.5 และน้อยที่สุดมีมากกว่า 5 คนจำนวน 14 คนคิดเป็นร้อยละ 3.5

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของรายได้/เดือนจากกลุ่มตัวอย่าง

รายได้/เดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท	79	19.75
10,001-20,000 บาท	163	40.75
20,001-30,000 บาท	95	23.75

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 7 (ต่อ)

รายได้/เดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
30,001-40,000 บาท	35	8.75
40,001-50,000 บาท	16	4.0
มากกว่า 50,000 บาท	12	3.0
รวม	**400**	**100**

จากตารางที่ 7 แสดงรายได้/เดือนของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ส่วนใหญ่ มีรายได้/เดือน 10,001-20,000 บาทจำนวน 163 คนคิดเป็นร้อยละ 40.75 รองลงมามีรายได้/เดือน 20,001-30,000 บาทจำนวน 95 คนคิดเป็นร้อยละ 23.75 มีรายได้/เดือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท จำนวน 79 คนคิดเป็นร้อยละ 19.75 มีรายได้/เดือน 30,001-40,000 บาทจำนวน 35 คนคิดเป็นร้อยละ 8.75 มีรายได้/เดือน 40,001-50,000 บาทจำนวน 16 คนคิดเป็นร้อยละ 4.0 และน้อยที่สุดมีรายได้/เดือนมากกว่า 50,000 บาทจำนวน 12 คนคิดเป็นร้อยละ 3.0

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของรายจ่าย/เดือนจากกลุ่มตัวอย่าง

รายจ่าย/เดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท	127	31.75
10,001-20,000 บาท	183	45.75
20,001-30,000 บาท	55	13.75
มากกว่า 30,000 บาท	35	8.75
รวม	**400**	**100**

จากตารางที่ 8 แสดงรายจ่าย/เดือนของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ส่วนใหญ่ มีรายจ่าย/เดือน10,001-20,000 บาทจำนวน 183 คนคิดเป็นร้อยละ 45.75 รองลงมา มีรายจ่าย/เดือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาทจำนวน 127 คนคิดเป็นร้อยละ31.75 มีรายจ่าย/เดือน20,001-30,000 บาท จำนวน 55 คนคิดเป็นร้อยละ13.75 และน้อยที่สุดมีรายจ่าย/เดือนมากกว่า 50,000 บาทจำนวน 35 คนคิดเป็นร้อยละ 8.75

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของภาระหนี้สินจากกลุ่มตัวอย่าง

ภาระหนี้สิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มี	104	26.0
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท	101	25.25
10,001-20,000 บาท	72	18.0
20,001-30,000 บาท	24	6.0
30,001-40,000 บาท	10	2.5
มากกว่า 40,000 บาท	89	22.25
รวม	**400**	**100**

จากตารางที่ 9 แสดงภาระหนี้สินของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ส่วนใหญ่ ไม่มีหนี้สิน จำนวน 104 คนคิดเป็นร้อยละ 26.0 รองลงมา มีหนี้สินน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท จำนวน 101 คนคิดเป็นร้อยละ 25.25 มีหนี้สินมากกว่า 40,000 บาทจำนวน 89 คนคิดเป็นร้อยละ22.25 มีหนี้สิน10,001-20,000 บาทจำนวน 72 คนคิดเป็นร้อยละ 18.0 มีหนี้สิน 20,001-30,000 บาทจำนวน 24 คนคิดเป็นร้อยละ 6 และน้อยที่สุด มีหนี้สิน 30,001-40,000 บาทจำนวน 10 คนคิดเป็นร้อยละ 2.5

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของแหล่งเงินกู้จากกลุ่มตัวอย่าง

แหล่งเงินกู้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มี	99	24.75
ธ.ก.ส./ธนาคาร	60	15.0
สหกรณ์ฯ	220	550
นอกระบบ/อื่นๆ	21	5.25
รวม	**400**	**100**

จากตารางที่ 10 แสดงแหล่งเงินกู้ของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ส่วนใหญ่ กู้เงินจากสหกรณ์จำนวน 220 คนคิดเป็นร้อยละ 55.0 รองลงมาไม่มีการเงินกู้จำนวน 99 คนคิดเป็นร้อยละ 24.75 กู้เงินจากธ.ก.ส./ธนาคารจำนวน 60 คนคิดเป็นร้อยละ 15.0 และมีกู้เงินจากนอกระบบ/อื่นๆ จำนวน 21 คนคิดเป็นร้อยละ 5.2

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของเงินออมจากกลุ่มตัวอย่าง

เงินออม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มี	63	15.75
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท	123	30.75
10,001-20,000 บาท	70	17.5
20,001-30,000 บาท	44	11.0
30,001-40,000 บาท	36	9.0
40,001-50,000 บาท	13	3.25
มากกว่า 50,000 บาท	48	12.0
รวม	**400**	**100**

จากตารางที่ 11 แสดงเงินออมของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ส่วนใหญ่ มีเงินออมน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาทจำนวน 123 คนคิดเป็นร้อยละ 30.75 รองลงมามีเงินออม 10,001-20,000 บาทจำนวน 70 คนคิดเป็นร้อยละ 17.5 ไม่มีเงินออมจำนวน 63 คนคิดเป็นร้อยละ 15.75 มีเงินออมมากกว่า 50,000 บาทจำนวน 48 คนคิดเป็นร้อยละ 12.0 มีเงินออม 20,001-30,000 บาทจำนวน 44 คนคิดเป็นร้อยละ 11.0 มีเงินออม 30,001-40,000 บาทจำนวน 36 คนคิดเป็นร้อยละ 9.0 และน้อยที่สุด มีเงินออม 40,001-50,000 บาทจำนวน 13 คนคิดเป็นร้อยละ3.25

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของสมาชิกสหกรณ์ที่เกี่ยวกับ การส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิกความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมของสมาชิก การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสมาชิก และการประสานงานระหว่างสมาชิก

ตารางที่ 12 ระดับความคิดเห็นในการส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิก

ปัจจัย	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	S.D.
1.การเพาะปลูกผักสวนครัว	73 (18.25)	126 (31.5)	143 (35.75)	47 (11.75)	11 (2.75)	3.51	1.01

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ปัจจัย	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	S.D.
2.การสอนให้สมาชิกจัดทำผลิตภัณฑ์มาจำหน่าย	18 (4.5)	115 (28.75)	173 (43.25	73 (18.25)	21 (5.25)	3.09	0.92
3.การเพาะพันธุ์ไม้ผลเพื่อไว้จำหน่ายให้แก่เพื่อนในชุมชน	19 (4.75)	71 (17.75)	191 (47.75)	89 (22.25)	30 (7.5)	2.90	0.94
4.การใช้วัตถุดิบในชุมชนมาทำอาหารสัตว์เอง	27 (6.75)	57 (14.25)	157 (39.25)	113 (28.25)	46 (11.5)	2.77	1.05
5.การทำน้ำยาซักล้างใช้เองในครอบครัว	29 (7.25)	162 (15.5)	152 (38.0)	113 (28.25)	44 (11.0)	2.80	1.06
รวม						**3.01**	**0.80**

จากตารางที่ 12 ผลการศึกษา พบว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า การเพาะปลูกผักสวนครัวเป็นการส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิกมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 รองลงมาคือ การสอนให้สมาชิกจัดทำผลิตภัณฑ์เพื่อไว้จำหน่ายให้แก่เพื่อนในชุมชน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.09 ลำดับถัดไป การเพาะพันธุ์ไม้ผลเพื่อไว้จำหน่ายให้แก่เพื่อนในชุมชน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.90 อีกทั้งการทำน้ำยาซักล้างใช้เองในครอบครัว มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.80 และการใช้วัตถุดิบในชุมชนมาทำอาหารสัตว์เอง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.77

ตารางที่ 13 ระดับความคิดเห็นในความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมของสมาชิก

ปัจจัย	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	S.D.
1.ท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมการประชุมกลุ่ม	143 (35.75)	168 (42.0)	70 (17.5)	14 (3.5)	5 (1.25)	4.08	0.88

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ปัจจัย	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	S.D.
2.ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการประชุมกลุ่ม	84 (21.0)	113 (28.25)	154 (38.5)	38 (9.5)	11 (2.75)	3.55	1.01
3.ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่างๆของกลุ่ม	50 (12.5)	135 (33.75)	169 (42.25)	35 (8.75)	11 (2.75)	3.45	0.92
4.ท่านมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์งานของสหกรณ์	37 (9.25)	130 (32.5)	159 (39.75)	59 (14.75)	15 (3.75)	3.29	0.96
5.ท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมของหมู่บ้าน	41 (10.25)	164 (41.0)	153 (38.25	37 (9.25)	5 (1.25)	3.50	0.85
รวม						**3.57**	**0.74**

จากตารางที่ 13 ผลการศึกษา พบว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า การได้เข้าร่วมกิจกรรมการประชุมกลุ่มเป็นการให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมของสมาชิกมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการประชุมกลุ่ม มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 ลำดับถัดไป การเข้าร่วมกิจกรรมของหมู่บ้าน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 อีกทั้ง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่างๆของกลุ่ม มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 และการมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์งานของสหกรณ์ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.29

ตารางที่ 14 ระดับความคิดเห็นในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันระหว่างสมาชิก

ปัจจัย	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	S.D.
1.ท่านได้แสดงความคิดเห็นในการประชุมต่างๆ	33 (8.25)	137 (34.25)	146 (36.5)	71 (17.75)	13 (3.25)	3.27	0.96

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ปัจจัย	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	S.D.
2.ท่านได้เข้าร่วมในการอบรมและสัมมนาที่สหกรณ์จัดขึ้น	33 (8.25)	161 (40.25)	148 (37.0)	48 (12.0)	10 2.5)	3.40	0.89
3.ท่านได้พูดคุยแลกเปลี่ยนแนวคิดด้านเศรษฐกิจพอเพียงกับสมาชิกคนอื่นๆ	17 (4.25)	115 (28.75)	208 (52.0)	49 (12.25)	11 (2.75)	3.20	0.81
4.ท่านได้แลกเปลี่ยนความรู้กันระหว่างคนในหมู่บ้าน	18 (4.5)	125 (31.25)	196 (49.0)	51 (12.75)	10 (2.5)	3.23	0.82
5.ท่านได้แลกเปลี่ยนความรู้กันระหว่างคนในครอบครัว	50 (12.5)	146 (36.5)	174 (43.5)	24 (6.0)	6 (1.5)	3.53	0.84
รวม						**3.32**	**0.68**

จากตารางที่ 14 ผลการศึกษา พบว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า การได้แลกเปลี่ยนความรู้กันระหว่างคนในครอบครัวเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความรู้กันระหว่างสมาชิกมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 รองลงมาคือ การได้เข้าร่วมในการอบรมและสัมมนาที่สหกรณ์จัดขึ้น มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 ลำดับถัดไป การได้แสดงความคิดเห็นในการประชุมต่างๆ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 อีกทั้ง การได้แลกเปลี่ยนความรู้กันระหว่างคนในหมู่บ้านมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 และการได้พูดคุยแลกเปลี่ยนแนวคิดด้านเศรษฐกิจพอเพียงกับสมาชิกคนอื่นๆมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.20

ตารางที่ 15 ระดับความคิดเห็นในการประสานงานระหว่างสมาชิก

ปัจจัย	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	S.D.
1.เจ้าหน้าที่ให้การดูแลอำนวยความสะดวกในการให้บริการแก่ท่าน	151 (37.75)	144 (36.0)	89 (22.25)	12 (3.0)	4 (1.0)	4.07	0.90

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ปัจจัย	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	S.D.
2.เจ้าหน้าที่ได้มีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ	126 (31.5)	156 (39.0)	97 (24.25)	18 (4.5)	3 (0.75)	3.96	0.90
3.ผู้นำกลุ่มของท่านมีการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์	99 (24.75)	184 (46.0)	93 (23.25)	18 (4.5)	6 (1.5)	3.88	0.89
4.ในความเห็นของท่านเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการท่านนั้นมีการประสานงานกัน	60 (15.0)	196 (49.0)	118 (29.5)	21 (5.25)	5 (1.25)	3.71	0.83
5.ในการประชุมกลุ่มแต่ละครั้งสมาชิกในกลุ่มมีการประสานงานกัน	62 (15.5)	181 (45.25)	133 (33.25)	21 (5.25)	3 (0.75)	3.67	0.82
รวม						**3.87**	**0.71**

จากตารางที่ 15 ผลการศึกษา พบว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า เจ้าหน้าที่ให้การดูแลอำนวยความสะดวกในการให้บริการแก่ท่านเป็นการประสานงานระหว่างสมาชิกมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่ได้มีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 ลำดับถัดไป ผู้นำกลุ่มมีการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 อีกทั้ง เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการท่านนั้นมีการประสานงานกัน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 และในการประชุมกลุ่มแต่ละครั้งสมาชิกในกลุ่มมีการประสานงานกัน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.67

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 16 ระดับความคิดเห็นในการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์

ปัจจัย	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	S.D.
1.หลังจากการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตครอบครัวของท่านมีเงินออมที่เพิ่มขึ้น	60 (15.0)	186 (46.5)	136 (34.0)	15 (3.75)	3 (0.75)	3.71	0.79
2.หลังจากการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตครอบครัวของท่านมีหนี้สินลดลง	59 (14.75)	174 (43.5)	136 (34.0)	26 (6.5)	5 (1.25)	3.64	0.80
3.หลังจากการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตครอบครัวของท่านมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น	73 (18.25)	155 (38.75)	146 (36.5)	25 (6.25	1 (0.25)	3.69	0.85
4.หลังจากการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตครอบครัวของท่านมีความสุขมากขึ้น	118 (29.5)	164 (41.0)	104 (26.0)	11 (2.75)	3 (0.75)	3.96	0.86
5.หลังจากการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตช่วยให้ชุมชนของท่านมีความเป็นอยู่ดีขึ้น	118 (29.6)	147 (36.75)	120 (30.0)	10 (2.5)	5 (1.25)	3.91	0.89
รวม						**3.78**	**0.73**

จากตารางที่ 16 ผลการศึกษา พบว่า สมาชิกกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า หลังจากการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตครอบครัวของท่านมีความสุขมากขึ้นนั้นมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 รองลงมาคือ หลังจากการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตช่วยให้ชุมชนของท่านมีความเป็นอยู่ดีขึ้น มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 ลำดับถัดไป หลังจากการใช้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตครอบครัวของท่านมีเงินออมที่เพิ่มขึ้น มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 อีกทั้ง หลังจากการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตครอบครัวของท่านมีรายได้ที่เพิ่มขึ้นมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 และหลังจากการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตครอบครัวของท่านมีหนี้สินลดลงมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.64

ตารางที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

n=400

ปัจจัย	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
การส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิก	3.012	0.799	ปานกลาง
ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมของสมาชิก	3.572	0.737	มาก
การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสมาชิก	3.322	0.676	ปานกลาง
การประสานงานระหว่างสมาชิก	3.863	0.713	มาก

จากตารางที่ 17 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.012 แสดงว่าสหกรณ์มีการส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิกอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยด้านความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมของสมาชิก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.572 แสดงว่า สมาชิกของสหกรณ์ให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมต่างๆอยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสมาชิก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.322 แสดงว่า สมาชิกของสหกรณ์นั้นมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันเองระหว่างสมาชิกอยู่ในระดับปานกลาง และปัจจัยด้านการประสานงานระหว่างสมาชิก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.863 แสดงว่า สมาชิกของสหกรณ์มีการประสานกันในการทำกิจกรรมต่างๆอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์

ตารางที่ 18 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์

Variable	Net Regression Coefficient	Standard error of B	(t-statistics)
ค่าคงที่	4.236	0.872	4.859***

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 18 (ต่อ)

Variable	Net Regression Coefficient	Standard error of B	(t-statistics)
การส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิก	0.134	0.037	3.579***
ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมของสมาชิก	0.111	0.054	2.063**
การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสมาชิก	0.217	0.059	3.654***
การประสานงานระหว่างสมาชิก	0.366	0.051	7.201***
$R^2 = 0.426$ Adjusted $R^2 = 0.421$ SEE = 2.769 F- statistics =73.411*** Durbin Watson = 1.928			

หมายเหตุ: **,*** แสดงระดับนัยสำคัญ 0.05,0.01 ตามลำดับ

จากตารางที่ 18 ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกในสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด ซึ่งประกอบตัวแปรอิสระ 4 ตัวได้แก่ การส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิกความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมของสมาชิก การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสมาชิก และการประสานงานระหว่างสมาชิก พบว่า การส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิก ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมของสมาชิก การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสมาชิก และการประสานงานระหว่างสมาชิก มีผลต่อการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกในสหกรณ์ โดยสามารถนำไปอธิบายความสัมพันธ์ต่อการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกในสหกรณ์ได้ร้อยละ 42.6 ทั้งนี้จากภาคผนวก ง. แสดงว่าไม่มีปัญหาในเรื่อง Multicollinearity และค่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการพยากรณ์นั้นมีค่าความแปรปรวนคงที่อีกด้วย (กัลยา วานิชบัญชา, 2551)

จากการศึกษาสามารถเขียนสมการถดถอยเชิงซ้อนได้ ดังนี้

$$Y = 4.236 + 0.134X_1 + 0.111X_2 + 0.217X_3 + 0.366X_4$$

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สามารถสรุปได้ว่า ถ้าการส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิก (X_1) เปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย จะทำให้ค่าการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Y) มีค่าเพิ่มขึ้น 0.134 หน่วย โดยค่า X_2 X_3 และX_4 มีค่าคงที่

ถ้าความร่วมมือในการดำเนินงานระหว่างสมาชิก (X_2) เปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย จะทำให้ค่าการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Y) มีค่าเพิ่มขึ้น 0.111 หน่วย โดยค่า X_1 X_3 และX_4 มีค่าคงที่

ถ้าการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสมาชิก (X_3) เปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย จะทำให้ค่าการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Y) มีค่าเพิ่มขึ้น 0.217 หน่วย โดยค่า X_1 X_2 และX_4 มีค่าคงที่

ถ้าการประสานงานระหว่างสมาชิก (X_4) เปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย จะทำให้ค่าการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Y) มีค่าเพิ่มขึ้น 0.366 หน่วย โดยค่า X_1 X_2 และX_3 มีค่าคงที่

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด เกี่ยวกับการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด โดยใช้แบบสอบถามที่มีค่าความน่าเชื่อถือได้จากการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.905 เพื่อรวบรวมข้อมูลระดับการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิก ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรม การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสมาชิก และการประสานงานระหว่างสมาชิก กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ สมาชิกสหกรณ์ที่มีการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตประจำวัน จำนวน 400 คน

การศึกษาครั้งนี้ใช้สถิติเชิงพรรณนาในการอธิบายลักษณะทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด และใช้สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงซ้อน เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีจำนวน 246 คน คิดเป็นร้อยละ 61.5 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ด้านอายุกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-45 ปี จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ19.5 รองลงมามีอายุระหว่าง 36-40 ปี จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ19.0 อายุระหว่าง 46-50 ปี จำนวน 71 คนคิดเป็นร้อยละ17.75 อายุระหว่าง 31-35 ปี จำนวน 48 คนคิดเป็นร้อยละ12.0 อายุระหว่าง 51-55 ปี จำนวน 47 คนคิดเป็นร้อยละ 11.75 อายุระหว่าง 56-60 ปี จำนวน 27 คนคิดเป็นร้อยละ 6.75 อายุระหว่าง 26-30 ปี และ อายุมากกว่า 60 ปี จำนวน 25 คนคิดเป็นร้อยละ 6.25 และน้อยที่สุดต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20-25 ปี จำนวน 3 คนคิดเป็นร้อยละ 0.75 ด้านระดับการศึกษากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาจำนวน 149 คนคิดเป็นร้อยละ 37.25 รองลงมาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 86 คนคิดเป็นร้อยละ 21.5 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จำนวน 66 คนคิดเป็นร้อยละ 16.5 ระดับปริญญาตรี จำนวน 56 คนคิดเป็นร้อยละ 14.0 ระดับอนุปริญญา/ปวส.จำนวน 40 คนคิดเป็นร้อยละ 10.0 และน้อยที่สุดระดับสูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 3 คนคิดเป็นร้อยละ 0.75 ด้านสถานภาพกลุ่มตัวอย่างจำนวน 315 คน คิดเป็นร้อยละ 78.75 สมรสแล้ว ด้านจำนวนสมาชิกในครอบครัว กลุ่มตัวอย่างจำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 55 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2-4 คน ด้านจำนวนแรงงานในครอบครัว กลุ่มตัวอย่างจำนวน 332 คน คิดเป็นร้อยละ 83 มีจำนวนแรงงานในครอบครัว 1-3 คน ด้านรายได้ต่อเดือนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีรายได้/เดือน 10,001-20,000 บาทจำนวน 163 คนคิดเป็นร้อยละ 40.75 รองลงมามีรายได้/เดือน 20,001-30,000 บาทจำนวน 95 คนคิดเป็นร้อยละ 23.75 มีรายได้/เดือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาทจำนวน 79 คนคิดเป็นร้อยละ 19.75 มีรายได้/เดือน 30,001-40,000 บาทจำนวน 35 คนคิดเป็นร้อยละ 8.75 มีรายได้/เดือน 40,001-50,000 บาทจำนวน 16 คนคิดเป็นร้อยละ 4.0 และน้อยที่สุดมีรายได้/เดือนมากกว่า 50,000 บาทจำนวน 12 คนคิดเป็นร้อยละ 3.0 ด้านรายจ่ายต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีรายจ่าย/เดือน10,001-20,000 บาทจำนวน 183 คนคิดเป็นร้อยละ 45.75 รองลงมา มีรายจ่าย/เดือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาทจำนวน 127 คนคิดเป็นร้อยละ31.75 มีรายจ่าย/เดือน20,001-30,000 บาทจำนวน 55 คนคิดเป็นร้อยละ13.75 และน้อยที่สุดมีรายจ่าย/เดือนมากกว่า 50,000 บาทจำนวน 35 คนคิดเป็นร้อยละ 8.75 ด้านภาระหนี้สิน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 26 มีไม่หนี้สิน รองลงมา มีหนี้สินน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาทจำนวน101 คนคิดเป็นร้อยละ 25.25 มีหนี้สินมากกว่า 40,000 บาทจำนวน 89 คนคิดเป็นร้อยละ22.25 มีหนี้สิน 10,001-20,000 บาทจำนวน 72 คนคิดเป็นร้อยละ 18.0 มีหนี้สิน 20,001-30,000 บาทจำนวน 24 คนคิดเป็นร้อยละ 6 และน้อยที่สุด มีหนี้สิน 30,001-40,000 บาทจำนวน 10 คนคิดเป็นร้อยละ 2.5 ด้านแหล่งเงินกู้ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 55 กู้เงินจากสหกรณ์ฯ และด้านเงินออม กลุ่มตัวอย่างจำนวน 123 คิดเป็นร้อยละ 30.75 มีเงินออมน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท รองลงมา มีเงินออม 10,001-20,000 บาทจำนวน 70 คนคิดเป็นร้อยละ 17.5 ไม่มีเงินออมจำนวน 63 คนคิดเป็นร้อยละ 15.75 มีเงินออมมากกว่า 50,000 บาทจำนวน 48 คนคิดเป็นร้อยละ 12.0 มีเงินออม 20,001-30,000 บาทจำนวน 44 คนคิดเป็นร้อยละ 11.0 มีเงินออม 30,001-40,000 บาทจำนวน 36 คนคิดเป็นร้อยละ 9.0 และน้อยที่สุด มีเงินออม 40,001-50,000 บาทจำนวน 13 คนคิดเป็นร้อยละ3.25

การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของสมาชิกสหกรณ์ในการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจำนวน 4 ปัจจัยด้วยกันได้แก่

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปัจจัยด้านการส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.012 แสดงว่าสหกรณ์มีการส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิกอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยด้านความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมของสมาชิก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.572 แสดงว่า สมาชิกของสหกรณ์ให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมต่างๆอยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสมาชิก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.322 แสดงว่า สมาชิกของสหกรณ์นั้นมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันเองระหว่างสมาชิกอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยด้านการประสานงานระหว่างสมาชิก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.863 แสดงว่า สมาชิกของสหกรณ์มีการประสานกันในการทำกิจกรรมต่างๆอยู่ในระดับมาก

นอกจากนี้ จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า การส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิก (X_1) การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสมาชิก (X_3) และประสานระหว่างสมาชิก (X_4) มีผลต่อการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ส่วนความร่วมมือในการดำเนินงานระหว่างสมาชิก (X_2) มีผลต่อการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ข้อเสนอแนะ

1.สหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ ควรส่งเสริมให้สมาชิกสหกรณ์มีความรู้ ตลอดจนความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งเป็นพื้นฐานของความสำเร็จ โดยมีตัวอย่างหรือการสาธิตการนำความรู้ที่เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

2.สหกรณ์ควรเป็นคนกลางในการหาผู้ที่ประสบความสำเร็จในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้มาแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับสมาชิก ตลอดจนส่งเสริมอาชีพที่จำเป็นแก่สมาชิก

3.สหกรณ์ควรเพิ่มการส่งเสริมตลอดจนสนับสนุนให้สมาชิกร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมของสมาชิกและมีการประสานงานระหว่างสมาชิกให้มากขึ้น ทั้งนี้จะเป็นสิ่งที่ช่วยให้การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ประสบความสำเร็จมากขึ้น

4. ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป อาจจะมีการเพิ่มปัจจัยอิสระต่างๆในการวิจัย เพื่อทำให้ทราบว่ายังมีตัวแปรใดอีกบ้างที่มีผลต่อการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กรมส่งเสริมการเกษตร. 2543. **เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการเกษตรที่พึ่งพาตนเอง.** สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

กฤษ อุตตมะเวทิน. 2550. **การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 กรณีศึกษา วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดชุมพร.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมือง, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กัลยา วานิชย์บัญชา . 2551 . **การใช้ SPSS for windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล** . พิมพ์ครั้งที่11. กรุงเทพมหานคร: บริษัทธรรมสาร จำกัด.

กิติศักดิ์ อุ่นเสรี. 2551. **นโยบายทางเลือกในการกระตุ้นเศรษฐกิจตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาการปล่อยสินเชื่อบัตรเครดิตของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขาถนนสาทรเหนือ**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมือง, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา และคณะ. 2548. **นานาคำถามเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.** กรุงเทพมหานาคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

ชนัดดา ภูหงส์ทอง. 2551. **ความสัมพันธ์ระหว่าการดำรงชีพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับความสุขเชิงอัตวิสัยในเกษตรกร**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2553. **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย.** พิมพ์ครั้งที่ 12 นนทบุรี: ไทเนรมิตกิจอินเตอร โปรเกรสซิฟ จำกัด.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ดวงพร อิ่มแสงจันทร์. 2554. **การพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่อง หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและความสามารถในการแก้ปัญหาตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ตวงพร ศรีชัย. 2550. **การศึกษาการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนเตรียมทหาร.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิศนา แขมมณี. 2542. **กระบวนการเรียนรู้: ความหมายแนวทางการพัฒนาและปัญหาข้องใจ.** กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

เทิดพันธ์ ครอบทอง. **การประสานงานความร่วมมือของส่วนราชการ** (Online). http://118.174.31.149/web_pages/m03060000/service/webboard/free/iadmis/picture/0144_0_70-5253.pdf, 23 มิถุนายน 2557.

นภาพรรณ วงค์มณี. 2553. **การนำแนวทางปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชน: กรณีศึกษา ชุมชนทรายทอง ตำบลเจริญเมือง อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย**. การค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

นิรนาม. **บทที่ 7 การส่งเสริมอาชีพ** (Online). http://e-book.ram.edu/e-book/h/HC334(50/HC334-7.pdf., 23 มิถุนายน 2557.

_____. **การแลกเปลี่ยนการเรียนรู้** (Online). http://kminbusiness.wordpress.com/2009/., 23 มิถุนายน 2557.

_____. **การนำเอาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน** (Online). http://www.krubanchang.com/index.php?lay=show&ac=article&Id=235452&Ntype=6., 23 มิถุนายน 2557.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นิรนาม. 2547. **บทบาทของสหกรณ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจ.** มติชนรายวัน. 4 กุมภาพันธ์ 2547 ปีที่ 27 ฉบับที่ 9462.

ภูริปัญญา เกิดศรี. 2553. **ปัจจัยความสำเร็จในการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดิน: ศึกษากรณี ตำบลนิคมกระเสียว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี.** วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะและการจัดการเชิงกลยุทธ์, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

มงคล ชาวเรือ. 2549. "เศรษฐกิจพอเพียงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ". **วารสารพัฒนาชุมชน.** 60(9): 29-35.

วิษฬาห์ ชีวะสาธน์. 2549. **บทบาทขององค์กรธุรกิจในการส่งเสริมการประยุกต์หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนา: กรณีศึกษาความร่วมมือระหว่างชุมชนสะพลีและชุมชนคาบาน่า รีสอร์ท.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศศิพร ปาณิกบุตร. 2544. **ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินชีวิตของเกษตรกรในรูปแบบเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมวิทยาประยุกต์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศิริกุล ดำรงมณี. 2546. **เศรษฐกิจพอเพียงกับวิถีชีวิตแบบพุทธ.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสน์ศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมพร เทพสิทธา. 2549. **ดวงประทีปจากพระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพื่อถวายราชสักการะแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในมหามงคลสมัยทรงครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี.** บริษัท พิมพ์สวย จำกัด.

สหัทยา พลปัถพี. 2548. **การนำเสนอแนวทางการพัฒนาคนให้มีคุณลักษณะตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สิริกมล นาเมืองรักษ์. 2555. **ประสิทธิผลโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาชุมชนในเขตบางกุ่ม กรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาตรดุษฎีบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.

สุเมธ ตันติเวชกุล. 2549. **จิตวิทยากับคุณภาพชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง**: มติชน 7 มีนาคม 2549.

สุวิทย์ เมษินทรีย์. 2549. **จุดเปลี่ยนประเทศไทยเศรษฐกิจพอเพียงในกระแสโลกาภิวัตน์.** กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

เสน่ห์ จามริก. 2550. **เศรษฐกิจพอเพียงในกระแสโลกาภิวัตน์**. สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2550. **เศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร.** ศูนย์ประสานงานกลางการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงานพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษาและกิจการพิเศษ. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. 2550 **การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.** กรุงเทพฯ.

เสาวลักษณ์ ทองเทพ. 2551. **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษาชุมชนต้นแบบบ้านลำเรือแตก อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อภิชัย พันธเสน. 2549. **สังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.** สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Yamane, T. 1967. **Statistics, An Introductory Analysis**, 2nd Ed., New York: Harper and Row.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้เป็นเอกสารประกอบการวิจัยของนักศึกษาปริญญาโท ภาควิชาสหกรณ์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในหัวข้อวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกของสหกรณ์ได้รับทราบถึงปัญหาและเป็นการสำรวจตนเองเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข ปรับใช้ให้เกิดการพึ่งพาตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันมากขึ้น ซึ่งแบบสอบถามชุดนี้ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ( ) ชาย ( ) หญิง

2. อายุ

( ) ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20 – 25 ปี ( ) 26 – 30 ปี ( ) 31 – 35 ปี

( ) 36 – 40 ปี ( ) 41 – 45 ปี ( ) 46 – 50 ปี

( ) 51 – 55 ปี ( ) 56 – 60 ปี ( ) มากกว่า 60 ปี

3. ระดับการศึกษา

( ) ประถมศึกษา ( ) มัธยมศึกษาตอนต้น ( ) มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.

( ) อนุปริญญา/ปวส. ( ) ปริญญาตรี ( ) สูงกว่าปริญญาตรี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4. สถานภาพ

( ) โสด ( ) สมรส

( ) หม้าย ( ) หย่าร้าง/แยกกันอยู่

5. จำนวนสมาชิกในครอบครัว (คน)

( ) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2-4 คน ( ) 5-7 คน

( ) 8-10 คน ( ) มากกว่า 10 คน

6. จำนวนแรงงานในครอบครัว (คน)

( ) 1-3 คน ( ) 4-5 คน ( ) มากกว่า 5 คน

7. รายได้ต่อเดือน (บาท)

( ) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท ( ) 10,001 – 20,000 บาท

( ) 20,001 – 30,000 บาท ( ) 30,001 – 40,000 บาท

( ) 40,001 – 50,000 บาท ( ) มากกว่า 50,000 บาท

8.รายจ่ายต่อเดือน (บาท)

( ) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท ( ) 10,001 – 20,000 บาท

( ) 20,001 – 30,000 บาท ( ) มากกว่า 30,000 บาท

9. ภาระหนี้สิน

( ) ไม่มี ( ) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท

( ) 10,001 – 20,000 บาท ( ) 20,001 – 30,000 บาท

( ) 30,001 – 40,000 บาท ( ) มากกว่า 40,000 บาท

แหล่งเงินกู้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) ธ.ก.ส./ธนาคาร ( ) สหกรณ์ ( ) นอกระบบ/อื่นๆ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

10. เงินออม

( ) ไม่มี ( ) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท

( )10,001 – 20,000 บาท ( ) 20,001 – 30,000 บาท

( ) 30,001 – 40,000 บาท ( ) 40,001 – 50,000 บาท

( ) มากกว่า 50,000 บาท

ส่วนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของสมาชิกสหกรณ์ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิก ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมของสมาชิก การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสมาชิกและการประสานงานระหว่างสมาชิก

<u>คำชี้แจง</u> กรุณาเติมเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าคำตอบที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านตามความเป็นจริงมากที่สุด

3.1 การส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิก

การส่งเสริมอาชีพ	ระดับความคิดเห็นกับการส่งเสริมอาชีพ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. การเพาะปลูกผักสวนครัว					
2. การสอนให้สมาชิกจัดทำผลิตภัณฑ์มาจำหน่าย					
3. การเพาะพันธุ์ไม้ผลเพื่อไว้จำหน่ายให้แก่เพื่อนในชุมชน					
4. การใช้วัตถุดิบในชุมชนมาทำอาหารสัตว์เอง					
5.การทำน้ำยาซักล้างใช้เองในครอบครัว					

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.2 ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมของสมาชิก

ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรม	ระดับความคิดเห็นในการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมการประชุมกลุ่ม					
2. ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการประชุมกลุ่ม					
3. ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่างๆของกลุ่ม					
4. ท่านมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์งานของสหกรณ์					
5. ท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมของหมู่บ้าน					

3.3 การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสมาชิก

การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสมาชิก	ระดับความคิดเห็นกับการแลกเปลี่ยน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ท่านได้แสดงความคิดเห็นในการประชุมต่างๆ					
2. ท่านได้เข้าร่วมในการอบรม และสัมมนาที่สหกรณ์จัดขึ้น					
3. ท่านได้พูดคุยแลกเปลี่ยนแนวคิดด้านเศรษฐกิจพอเพียงกับสมาชิกคนอื่นๆ					
4. ท่านได้แลกเปลี่ยนความรู้กันระหว่างคนในหมู่บ้าน					
5. ท่านได้แลกเปลี่ยนความรู้กันระหว่างคนในครอบครัว					

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.4 การประสานงานระหว่างสมาชิก

การประสานงาน	ระดับความคิดเห็นต่อการประสานงาน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. เจ้าหน้าที่ให้การดูแลอำนวยความสะดวกในการให้บริการแก่ท่าน					
2. เจ้าหน้าที่ได้มีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ					
3. ผู้นำกลุ่มของท่านมีการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์					
4. ในความเห็นของท่าน เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการท่านนั้น มีการประสานงานกัน					
5. ในการประชุมกลุ่มแต่ละครั้งสมาชิกในกลุ่มมีการประสานงานกัน					

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.5 ระดับการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิก

การประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสหกรณ์	ระดับความคิดเห็นต่อความสำเร็จ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. หลังจากการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตครอบครัวของท่านมีเงินออมที่เพิ่มขึ้น					
2. หลังจากการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตครอบครัวของท่านมีหนี้สินลดลง					
3. หลังจากการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตครอบครัวของท่านมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น					
4. หลังจากการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตครอบครัวของท่านมีความสุขมากขึ้น					
5.หลังจากการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตช่วยให้ชุมชนของท่านมีความเป็นอยู่ดีขึ้น					

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือและความเสียสละเวลาของทุกท่านเป็นอย่างสูง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ข

ข้อมูลทั่วไปของสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประวัติสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด

ประวัติการจดทะเบียน

27 พฤศจิกายน 2509 จดทะเบียน พ.ร.บ. สหกรณ์ 2471 ชื่อ "สหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัดสินใช้"

7 กรกฎาคม 2513 จดทะเบียนตาม พ.ร.บ. สหกรณ์ 2511 เปลี่ยนชื่อเป็น "สหกรณ์ที่ดินภูมิเจริญ จำกัด"

18 กันยายน 2517 จดทะเบียนตาม พ.ร.บ. สหกรณ์ 2511 เปลี่ยนชื่อเป็น "สหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด" ทะเบียนเลขที่ 145/11523

ประวัติสำนักงานที่ทำการ

พ.ศ. 2509 อาศัยบ้านของนายเพียร บัวสม ซึ่งเป็นสมาชิกอยู่ที่บ้านท่าชะมวง

พ.ศ. 2513 อาศัยบ้านของนายเขียน จันทมโน ซึ่งเป็นสมาชิกอยู่ที่บ้านศาลาใหม่

พ.ศ. 2516 เช่าบ้านเป็นที่ทำการใกล้กับที่ตั้งสำนักงาน ธนาคารออมสิน สาขารัตภูมิ ในปัจจุบัน

พ.ศ. 2518 ซื้อบ้าน 2 ชั้น 1 หลัง พร้อมกับที่ดิน ประมาณ 3 ไร่ ของ นางปราณี เทวพฤกษ์ และได้ใช้เป็นที่ตั้งสำนักงานอยู่จนปัจจุบัน

พ.ศ. 2530 สร้างสำนักงาน ขนาด 6x10 ตารางเมตร ชั้นเดียว งบประมาณค่าก่อสร้าง จำนวน 275,000 บาท

พ.ศ. 2539 ซื้อบ้านไม้ชั้นครึ่ง ขนาด 9x15 ตารางเมตร พร้อมด้วยที่ดิน เนื้อที่ 1 ไร่ แล้วทำการปรับปรุงตกแต่งใช้เป็นร้านค้าของสหกรณ์ฯ อยู่ในชุมชนบ้านเขาพระอยู่จนปัจจุบัน

พ.ศ. 2539 ได้รับเงินอุดหนุนก่อสร้างตามโครงการตลาดกลางฯ ปีงบประมาณ 2538

พ.ศ. 2545 สร้างสำนักงาน ขนาด 3 ชั้น งบประมาณ ค่าก่อสร้าง จำนวน 4,567,903.11 บาท

พันธกิจ

1. ด้านการเงิน

   1.1 ระดมทุนจากภายในองค์กรอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

   1.2 บริหารเงินให้เกิดผลตอบแทนในรูปเงินปันผลสูงกว่าดอกเบี้ยเงินฝาก

2. ด้านลูกค้า (สมาชิก)

   2.1 จัดระบบสมาชิกสัมพันธ์

   2.2 สร้างความพึงพอใจในการบริการที่ประทับใจ อย่างทั่วถึง เท่าเทียมและเป็นธรรม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.3 สร้างความเชื่อมั่นในการร่วมดำเนินธุรกิจ

2.4 ให้สมาชิกมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ

3. ด้านกระบวนการบริหารภายใน

3.1 บริการจัดการโดยยึดธรรมาภิบาล 5 หลัก

3.2 จัดกระบวนการบริหารภายในอย่างเป็นธรรม

3.3 การจัดการในแต่ละระดับให้มีแผนทั้งกลยุทธ์และปฏิบัติการ

3.4 สร้างเครือข่ายพันธมิตร ระหว่างสหกรณ์องค์กร ภาครัฐและเอกชน

4. ด้านการเรียนรู้และการเติบโต

4.1 จัดระบบการบริหารงานทรัพยากรมนุษย์อย่างมี ประสิทธิภาพ

4.2 สร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์และมีนโยบายพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4.3 ส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและการพัฒนา เพื่อค้นหาหรือสร้างนวัตกรรมใหม่นำมาใช้พัฒนาองค์กร

หลักธรรมาภิบาลสหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด

1. โปร่งใส ตรวจสอบได้

2. ความเป็นธรรม

3. การมีส่วนร่วม และความรับผิดชอบ

4. กระจายอำนาจ และถ่วงดุลอำนาจ

5. มีประสิทธิภาพ

<u>วิสัยทัศน์ ปี 2555</u>

"พันธมิตรประทับใจ เทคโนโลยีทันสมัย ศูนย์กลางทางการพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ของอำเภอรัตภูมิที่ประชาชนศรัทธา"

ผลงานเด่นที่ผ่านมา

1.สหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด ได้รับคัดเลือกให้เป็น “สหกรณ์ต้นแบบ” ประจำปี 2549 จากกรมส่งเสริมสหกรณ์

2.สหกรณ์ฯได้รับคัดเลือก 1 ใน9 ของสหกรณ์ในประเทศไทย ได้รับคัดเลือกจากกรมส่งเสริมสหกรณ์เข้าร่วมกับสถาบันพัฒนาประสิทธิภาพในเวลาราชการหลักสูตร”การตรวจติดตามระบบคุณภาพ ISO 9001: 2000

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.สหกรณ์ฯได้รับการคัดเลือกจากสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 9 กรมตรวจบัญชีสหกรณ์เข้าร่วมโครงการสร้างความสัมพันธ์ เพื่อการเรียนรู้ร่วมกัน (WWR) “โครงการสามประสานเพื่อพัฒนาสหกรณ์”

4.รางวัลรองชนะเลิศระดับประเทศ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านธุรกิจขนาดย่อม ซึ่งจัดโดย สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องพระราชดำริ (กปร.)

5.สหกรณ์ได้รับรางวัล "ประกาศเกียรติคุณจรรยาบรรณดีเด่นหอการค้าไทย ประจำปี 2552" ในฐานะที่เป็นองค์กรที่บริหารอย่างมีจรรยาบรรณ หอการค้าไทย

6.สหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด เป็นศูนย์ประสานงานองค์กรชุมชน อ.รัตภูมิ

ตารางผนวกที่ 1 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2550-2556

ประจำปี	ผลการดำเนินงาน (บาท)
2550	4,655,851.85
2551	6,580,584.26
2552	6,543,336.51
2553	4,484,788.76
2554	9,435,491.55
2555	9,152,894.94
2556	10,426,450.07

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ค

ค่าความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

Alpha	Standardized item alpha	N of Items
.905	.931	25

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ง

การทดสอบปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 2 ผลการทดสอบปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

Model Summary (b)

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Change Statistics					Durbin-Watson
					R Square Change	F Change	df1	df2	Sig. F Change	
1	.653[a]	.426	.421	2.76877	.426	73.411	4	395	.000	1.928

a. Predictors: (Constant), X_1, X_2, X_3, X_4

b. Dependent Variable: X_5

ANOVA (b)

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	2251.092	4	562.773	73.411	.000[a]
	Residual	3028.105	395	7.666		
	Total	5279.198	399			

a. Predictors: (Constant), X_1, X_2, X_3, X_4

b. Dependent Variable: X_5

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Coefficients (a)

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1	(Constant)	4.236	.872		4.859	.000		
	X_1	.134	.037	.147	3.579	.000	.864	1.157
	X_2	.111	.054	.112	2.063	.040	.492	2.034
	X_3	.217	.059	.202	3.654	.000	.475	2.107
	X_4	.366	.051	.359	7.201	.000	.585	1.709

a. Dependent Variable: Q5155

หมายเหตุ

X_1 คือ ด้านการส่งเสริมอาชีพ

X_2 คือ ด้านความร่วมมือ

X_3 คือ ด้านการแลกเปลี่ยนประสบการณ์

X_4 คือ ด้านการประสานงาน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 3 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันเอง

Correlations

ปัจจัย		การส่งเสริม	ความร่วมมือ	แลกเปลี่ยน	ประสานงาน
การส่งเสริม	Pearson Correlation	1	.327**	.340**	.271**
	Sig. (2-tailed)		.000	.000	.000
	N	400	400	400	400
ความร่วมมือ	Pearson Correlation	.327**	1	.672**	.580**
	Sig. (2-tailed)	.000		.000	.000
	N	400	400	400	400
การแลกเปลี่ยน	Pearson Correlation	.340**	.672**	1	.595**
	Sig. (2-tailed)	.000	.000		.000
	N	400	400	400	400
ประสาน-งาน	Pearson Correlation	.271**	.580**	.595**	1
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000	
	N	400	400	400	400

**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

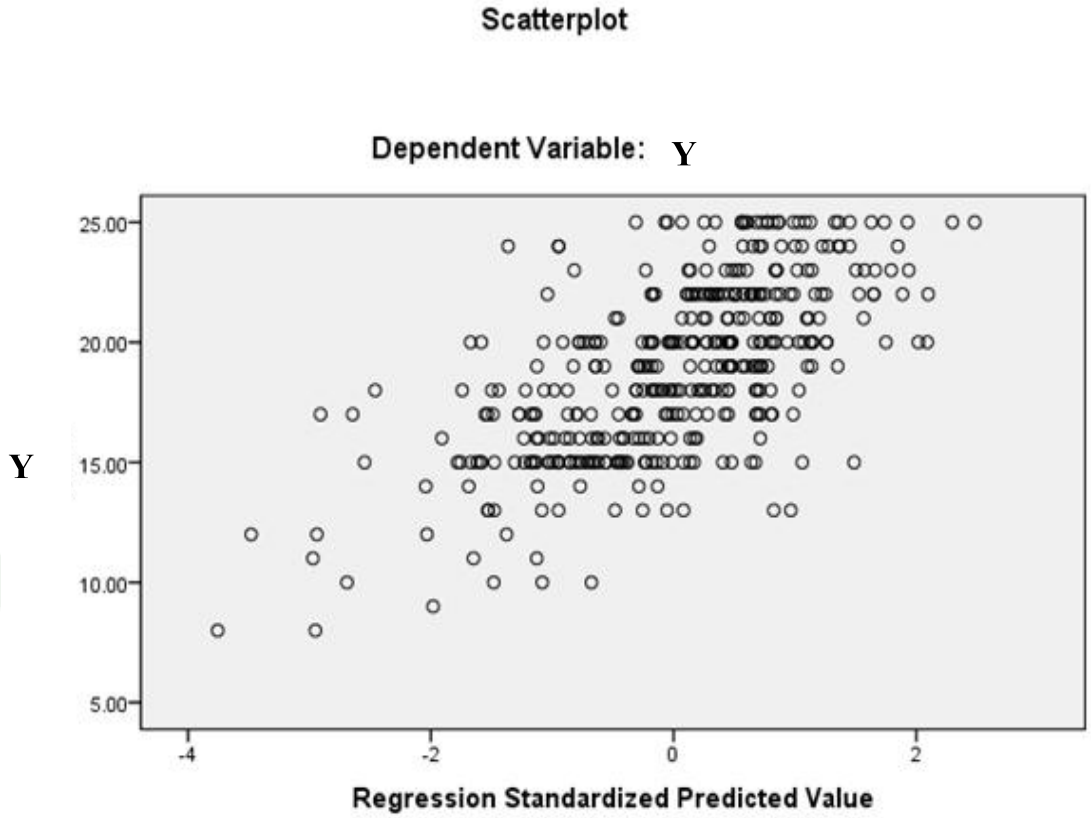

ภาพผนวกที่ 1 แสดงค่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการพยากรณ์นั้นมีค่าความแปรปรวนคงที่

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ – นามสกุล	นางสาวกุลธิดา บัวดำ
วัน เดือน ปี ที่เกิด	วันที่ 3 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2532
สถานที่เกิด	จังหวัดนครศรีธรรมราช
ประวัติการศึกษา	บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์